

SEÇİM 2019

İÇ POLİTİKA 5

Erdoğan'ın Sivas'ta anlattıkları

Mesihler cirit atıyor

Seçim, bireyler ve dökülecek inciler

Mücadele düşmanı: İyimserlik polisi

Seçimi 'Kılıçdaroğlu doktrini' kazandı

Yoğunbakım, açan çiçekler, tozlu koridorlar

Yurttaşlık bilgisiyle hazır olay analizi

Aday tanıtım toplantısında 'anayasayı ihlal' gündemi

Seçim süreci, gazeteciler için nasıl geçti?

**'Erdoğan iyi çevresi kötü'
söylemi bu kez yetmez**

Şaka gibi!

Kararlıyım, kararsızım, kararlıyım....

**Muktedir kontrolü
kaybedince**

Şu bizim cinnet halimiz

Açarayda özgürlük çiçekleri açar mı?

Türkiye tarihinin belki de en kritik seçimini geride bıraktık. 16 Nisan 2017 referandumuyla başlayan, 24 Haziran 2018 seçimiyle devam eden süreçte 31 Mart 2019 seçimleriyle önemli bir eşik daha aşılmış oldu. Hem referandum ve genel seçim, hem de yerel seçim, rejim değişikliğinden yeni devlet kuruluşuna kadar farklı adlandırmalar altında hararetli tartışmalara yol açtı. Gazete Duvar olarak yaşanan sürecin bu kritik dönemecinden önceki tartışmalara alabildiğine geniş çerçevede katılım sağlamaya çalıştık. Hem Gazete Duvar'ın yazarları hem de Forum sayfalarına katkıda bulunan dostlar tartışmalara aktif olarak katıldı. Seçimler geride kaldı. Sıradan bir seçim olmaması hasebiyle, seçim öncesinde ve

hemen sonrasındaki tartışmalara ilişkin ürettiğimiz içerikleri bir araya toplamaya karar verdik. Maksudumuz çok basit: internet içerik sunma konusunda sağladığı yeni imkanların yanı sıra, içeriklerin arşivlenmesi ve okurun bu arşive ulaşması bakımından önemli güçlükler getiriyor. Günde 200 kadar içeriğin girildiği bir sitede, eski metinleri derli toplu bir şekilde bulabilmek hayli zahmetli olabiliyor. Biz de bu güçlüğü aşmak için seçim dönemindeki tartışmaları birkaç kategori altında ve e-kitap ya da e-dergi denilebilecek biçiminde bir araya getirdik. Her zaman dediğimiz gibi: Gayret bizden taktir okurdan. İşe yaraması umuduyla herkese iyi okumalar...

© 2019 Gazete Duvar

Yayın Tarihi: Nisan 2019

Genel Yayın Yönetmeni: Ali Duran Topuz

Yayına Hazırlayan: Cennet Sepetci

Kapak Tasarım: Ersan Uğur Gör

AND Gazetecilik ve Yayıncılık, San. ve Tic. A.Ş. adına Yayın Sahibi: Vedat Zencir

İcra Kurulu Başkanı ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ömer Araz

Katkıda Bulunanlar: Ümit Kıvanç, Nergis Demirkaya, Özlem Akarsu Çelik, Nur Betül Çelik

Yönetim Yeri: Maslak Mahallesi Ahi Evran Cad. Nazmi Akbacı İş Merkezi 233-234 Sarıyer/İstanbul Santral (212) 3463601, Faks (212) 3463635

E-mail: info@gazeteduvar.com.tr

Seçim 2019 İç Politika-5'de yayımlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı AND Gazetecilik ve Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilmeden ve link verilmeden ıktibas edilemez

Erdoğan'ın Sivas'ta anlattıkları

Erdoğan'ın Sivas mitinginden elimizde kalanları çabucak toparlayacak olursak: (1) Siyaset artık temsil ilişkisi değil, liderden talepte bulunmayacaksınız; (2) Terörle mücadele istiyorsan, Suriye'de fetih istiyorsan, biber pahalı diye yakınmayacaksınız; (3) Hans ile George'dan uzak duracaksınız.

ÜMİT KIVANÇ

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan yerel seçim kampanyasının mitingli faslını Sivas'ta açtı. İktidar partisi liderinin Sivas mitingi kayda değer bir hadiseydi ve sanırım bazı yönleriyle ileride de hatırlanacaktır.

Hürriyet'in ayrıntılı olarak aktardığı AA haberinden, Erdoğan'ın konuşmasının ilk -Sivas'a met-hüsenâ- kısmında geçen kavramları ve sözcük gruplarını ardarda sıralıyorum – maksadım konuşmanın kesintiye uğradığı ana kadarki duygusal havayı canlandırmak:

Sivaslılara 'Yiğido' denir – namerde boyun eğmezler – Sivas'ın hamuru, mayası ve duruşu – yiğitler – en zor zamanda haktan ve adaletten ayrılmazlar – her şartta sadece ve sadece hakkı tutup kaldırırlar – tarihin en merkez şehirlerinden – bin yıldır Türk yurdu – Danişmentliler, Mengücekliler, Anadolu Selçukluları – Türk-İslam kimliği – Efes'ten Mezopotamya'ya uzanan Kral Yolu – İpek Yolu – Antalya'dan İran'a uzanan Selçuklu Ticaret Hattı – kavşak noktası – asırlar boyunca ticaretin sultan şehri – Avrupa'nın Orta Çağ karanlığını yaşadığı dönemde İslâm dünyasını aydınlatan kandillerden

dördü Sivas'ta – Gök Medrese, Şifaiye Medresesi, Çifte Minareli Medrese – ilmin de sultan şehri – dar-ül ulema – öyle sıradan bir şehir değil – Danişment, Eratna ve Selçuklu Devletlerine başkent – Sivas Kongresi – Millî Mücadele'mize başkent – Gazi Mustafa Kemal – Abdulvahabi Gazi, Ahmet Turan Gazi, Kadı Burhanettin, Sultan Keykavus, Şemsi Sivasi, Akşemsettin, Pir Sultan, Aşık Vey-sel...

SIYASETÇİ-KİTLE BAĞLANTISI ARTIK ÇİFT YÖNLÜ DEĞİL

Erdoğan'ın konuşması, coşkuya dönüşmesi bekle-nebilecek bu kısmen ruhânî hava içerisinde devam ederken, habere göre “bazı kişilerin kadro taleple-rini dile getirmesi”, oluşmakta olan duygu selinin önüne set çekivermiş; öyle anlaşılıyor. Çünkü cumhurbaşkanı kalabalığı gururla taşımaları gere-ken tarihî miras ve bu mirasın taşıyıcıları sıfatıyla AKP'ye oy vermelerinin kaçınılmazlığı konusunda bilinçlendirirken, usul usul havalanılan yerden birden hep beraber somut gerçeğe, gündelik olana dönmüş, ayaklar yere basılmış, ilim ve ticaret kandillerinin yandığı sultan şehrinde değil, genç-lerin işsiz, soğanın ateş pahası olduğu bugünün Sivas'ında bulunduğu fark edilmiş.

Ve inilen yerde öyle her aklına esenin, temsilcisi saydığı siyasetçiden bir şeyler talep etmesinin artık eskisi gibi mümkün olmayacağını idrak edilme-si gerekmiş. Erdoğan, “Biz KİT'lere kadrolarını verdik, bizden bir şey beklemeyin,” diye seslenmiş talepkârlara. “Hepsini verdik. Şu toplantıyı da provoke etmeyin. Alışılmış bir siyasetçi, bir lider değilim. (...) Lütfen samimi ve dürüst olalım.”

Erdoğan Sivaslılara, siyasetin yapılış şeklinin, lider-kitle ilişkisinin, kitlenin hareket (talep) ala-nının artık bütünüyle değişmiş olduğunu anlat-mış. Ve, öyle anlaşılıyor ki, bunu pek de yumuşak üslûpla yapmamış. Başkalarına benzemediğini, “alışıldık” olmadığını hatırlatmış. Sözünün kes-i-lip, kendisinden o günkü o toplantı için hesapta olmayan şeyler, yani kendisinin verilmesini uy-gun gördüklerinin ötesinde şeyler istenmesinin “provokasyon” sayılacağını bildirmiş. Miting için kitleye anlatılması uygun olan bütünlüğün aktarı-lma işleminin kitle tarafından gündelik taleplerle

kesintiye uğratılmasından duyduğu hoşnutsuzlu-ğun ilkesel niteliğini vurgulamış. Karar için gerekli donanımın, haliyle karar yetkisinin ve uygulama kudretinin kendisinde olduğu, kararı verip geri-de bırakmış olduğu mevzuda başıboş bir şekilde, gelişigüzel talepler öne sürülmesini kabul edilmez bulmakla kalmayıp, kendisine karşı girişilmiş kış-kırtıcı hareket sayacağını duyurmuş.

Ardından talepkârları “samimi ve dürüst” olma-ya çağırılmış. Yani söz konusu kabul edilemez ve kışkırtıcı hareketin aynı zamanda bir tür hilebazlık içerdiğini belirtmiş.

Ve birazdan daha ağırı gelecek darbeyi herkesin pek iyi anlayacağı dilden indirmiş: “Cudi'de, Ga-bar'da, Tendürek'te ve Kandil'de terörle mücadele verirken, onları temizlerken sizin söylediklerinize bakın!” Eğer buraya kadarki uyarı tesirli olmadıysa -ki, eminim olmuştur-, vatan hainliğine varma-sı iki adım bile sürmeyecek suçlamanın eşiğine gelinmiş oluşu, cumhurbaşkanının planladığı akışı kesip talep öne sürmeyi bundan böyle kimsenin aklından bile geçirmemesi gerektiğini Sivaslıların şahsında herkese açıkça anlatmış olmalı. Sivas mitinginin bundan böyle hep hatırlanacak ilk önemli özelliği buydu: Kitle, lider konumunda-ki tek adamın “alıştığı” geleneksel siyasî temsilci olmadığı gerçeğiyle karşılaştı. Bu karşılaşmayı özellikle ilginç kılan, bizzat liderin “ben o değilim” demiş oluşu.

SAVAŞ İLE EKONOMİNİN BAĞLANTISI

Erdoğan'ın Sivas mitinginin ikinci bombası -zira buraya kadar sözünü ettiğimiz şey de aslında siyasî-toplumsal bomba-, şimdiye kadar çoğunluk-la yokmuş gibi yapılan bir bağlantının en yetkili ağızdan açıkça dile getirilişiydi: Savaş harcamala-rıyla ekonomik bunalım arasındaki ilişki.

İşsizlik başlığı altında ele alınıp ekonomik buna-lımla ilişkisi kurulabilecek “iş talep etme” girişimi ve liderin buna gösterdiği tepki de bir yanıla şüp-hesiz bu kapsama sokulabilir; ancak cumhurbaş-kanı bu dolaylı bağlantıyla yetinmedi. Daha somut ve açık konuştu. “Terörle mücadele” sahasından çıkmadan, “Biz bunu yaparken,” dedi, “birileri bizi farklı yerlerden vurmaya çalışıyor.” Akla ilk gelen-

ler şüphesiz dış güçler, Batı, vs.'ydi. Fakat Erdoğan onları geriye bıraktı. Terörle mücadeleyle meşgul yöneticileri “farklı yerden vurmaya” çalışanlar, cumhurbaşkanının tanımına göre, fazlasıyla içimizden birileriydi ve her zamanki olağan şüpheliler, bildik “vatan hainleri” değildi: “Ne diyorlar? Domates, patlıcan, sivri biber, diyorlar.”

Yani bu defa tekere çomak sokanlar, domatesin biberin pahalılığından yakınanlardı. Dolayısıyla, iş talep edenler dahil, herkes olabilirdi.

Sonrası, “ekonomi ve devlet” dersi olarak geldi: “Düşünün, bir merminin fiyatı nedir? Benim Mehmet'imın giyiniş kuşanması ve teröristlere karşı verdiği bu mücadelenin bedeli nedir? Bunu düşünün. Bunları bu iktidar yapıyorsa, bu iktidar başarıyorsa, siz daha hâlâ kalkıyor, 'patates, soğan, domates, sivri biber', bunları konuşuyorlar” (cümle haberde böyle, yalnız 'bunlarla'yı 'bunları' diye değiştirdim -ük).

Böylece, Suriye maceraları başladığından beri bu işin ekonomiye ağır yük getireceğini ifade eden üç-beş kişinin mecburen alçak sesle söylediklerini mutlak iktidar yetkisine sahip kimse açık, net, veciz şekilde ortaya koymuş oldu.

Farkında mısınız, değerli okurlar, anlasın anlamasın herkes ekonomi konusunda atıp tutuyor, “ben demiştim” yarışına girmiş ekonomistler, uzmanlar, neyin niye olması/olmaması gerektiğine dair sayfalar dolduruyor ve fakat artan fiyatlarla birlikte üzerimize boca edilen analiz ve öngörüler arasında savaş harcamalarının adı pek anılmıyor. Üstelik bu maliyet hesabının, Kürt sorununu esas olarak askerî yöntemle “halletme” kararı verilmişinden bu yana, sadece harcama bakımından değil, savaş ortamının yol açtığı dizginlenme, gelişememe maliyetini de üstüne katarak yapılması gerekiyor. Son dönemin Suriye harekâtları da elbette ayrı ve muazzam bir kalem.

Erdoğan'ın Sivas mitinginde domates-biber fiyatıyla mermi ve Mehmetçik'in giyim kuşam parası arasındaki bağlantıya işaret etmesi, ekonomik bunalım hakkında konuşulurken eksik bırakılan önemli unsurun bundan böyle hesaba katılmasını sağlayabilir. Belki de olumlu bir durumdur bu!

GEORGE, HANS, TANZİM SATIŞ

Erdoğan'ın konuşmasının bundan sonrası için aynı şeyi söylemek zor, çünkü bu kısımda kolayca anlamlandıramayacağımız bir zincir yer aldı. Domates-biber fiyatlarını mevzu ederek müna-sebetsizlik ve herhalde yıkıcılık yapanlardan söz ettikten sonra şöyle devam etti Erdoğan: “Yani bizi George, Hans bir yerlerden vurmaya istiyor. Bunlar da George'a Hans'a önyak oluyorlar.” Dış düşmana hizmet eden iç hainler denklemini biliyoruz, bunda alışılmadık bir yan yok; fakat domates-biber fiyatlarının konu edilmesinde Hans veya George parmağı aranması sanki bizim şartlarımızda bile tuhaf kaçıyor. İktidar propaganda aygıtının gazeteleri, televizyonları “ABD ile arayı düzelttik!” diye sevinç çılgınlıkları atarken Hans ile George'un Sivas'ta -yine birtakım hainlikler peşinde- karşımıza çıkması tuhaflığı artırıyor. Bu yolda öbür adımlar da şöyle geldi: “Eğer birileri marketlerde şuralarda buralarda yapıyorlarsa, kabine toplantısında da açıkladım, gerekirse tanzim satışları belediyelerimizin eliyle kurarız ve en ucuz fiyata da buralara ürünleri getiririz. Şu anda Hazine ve Maliye Bakanlığımız, Ticaret Bakanlığımız, Gıda Tarım Bakanlığımız başladılar.”

Buradaki “birileri”nden kasıt, açık ki, Hans ile Georg olmadığı gibi, domates-biber fiyatından yakınlıkla Hans ve George'a “önyak olanlar” da değil, bizzat fiyatları olağanüstü artıranlar. Bunlara karşı, bildiğimiz üzere, tanzim satış mağazaları yoluyla atağa geçiliyor. Bu durumda devlet, Hans ve George'la işbirliği halinde hem domates-biber fiyatlarını artırarak hem de bu fiyat artışlarının patirtisini kopararak ülkeyi bir yerlerden vurmaya çalışanlara pek asimetrik kalan bir karşılık vermiş oluyor: Tanzim satış mağazaları!

Erdoğan'ın Sivas mitinginden elimizde kalanları çabucak toparlayacak olursak: (1) Siyaset artık temsil ilişkisi değil, liderden talepte bulunmayacak; (2) Terörle mücadele istiyorsan, Suriye'de fetih istiyorsan, biber pahalı diye yakınmayacaksın; (3) Hans ile George'dan uzak duracaksın.

Mesihler cirit atıyor

Daha önce Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın üzerinde "Allah'ın bütün vasıflarını" görenler, şimdi Allah'ın AKP'ye oy istediğini, karşılığında kulunu ödüllendireceğini ileri süren Kasım Gülpınar gibileri belki de sahiden bir tür mesihler ve gerçek bir mesaj taşıyorlardır: "sonuna geldik, bitti!" gibisinden bir mesaj. Bunda insanlık açısından hayır bulunabilirdi, şüphesiz. Ahlâk kavramının bir dayanağını daha yıkmış, kalıntısını beraber götürüyor olmasalardı.

ÜMİT KIVANÇ

AKP Urfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar, bir yerel seçim bürosu açılışı için toplanan partililere uhrevî âlem ile ilişkisini ifşa etti. Dediklerine bakılırsa, Gülpınar Allah'ın kimden nasıl hesap soracağını-sormayacağını bilen bir kimse.

Bu kadarına fetvaların sultanı Hayrettin Karaman bile cüret etmemişti. Tahminimce Karaman'ın -Gülpınar gibi- köyleri, tebaası, dönüm dönüm arazileri yok, o yüzden kendisi, eksikliğini gidermeye öncelik veren her canlı gibi, bu dünyanın toprakları üzerinde egemenlik ve kendinden saymadıklarını köleleştirme projelerine kafa yoruyor, kendinden saydıklarını cenge teşvik için kutsal metinden dayanak arıyordu. Kasım Gülpınar'sa, bu dün-

yadan alacağını çoktan almış ailesinin kendisine sağladığı imkânı değerlendiriyor, yeni toprak ve köle için uğraşmıyor, gözlerini yukarılara, ötelere, ötelere dikiyor.

"Allah," dedi Gülpınar, ilçe meclisi üyeliği için seçime katılacak AKP'li aday Celal Akın'ın seçim bürosu açılışı vesilesiyle toplanan kalabalığa, "emaneti ehline vermenizi emrediyor. Bu emir hepimiz için geçerli, sadece yöneticiler için değil. Herkes için, halk için de geçerlidir. Halk emaneti nasıl verir? Sandığın başına gider, oyunu atar ve emanetini verir." Buraya kadar anlattığı prosedüre hakim belli ki bu yerel egemen. Gerisine de hakim; Allah'ın hal ve hareketi hakkında da geniş

bilgi sahibi. Şöyle getirdi gerisini, uzun yıllara yayılmış yerel egemenlik ilişkileri bilgisine dayanarak ve şimdiki siyasî liderinin başarı garantisi taşıyan tehditkâr üslûbunu ödünç alarak: “Allah size bir emanet veriyorsa, bunun hesabını soracak demektir.” Böylece kalabalıkta meydana gelmesi muhtemel ufak tefek kıpırtıların da önünü kesin şekilde aldı. Zira, köyleri, arazileri, dokunulmaz-ilişilmez kimliği-konumu bulunan bir iktidar partisi milletvekili de olsanız, Allah’ın adına laf etmeye başladığınızda huzursuz olacaklar çıkabilir. Ya da çıkabilir-di; bugünün zulüm ve para-pul dininde durum nedir, emin değiliz.

Kıpırtıların da önü alındıktan ve her türlü itirazın ucunun sadece ağaya, şeyhe, yerel egemene, hattâ parti ve devlet liderine, Tek Adam’a, “Reis”e değil, mazallah, âlemlerin rabbine kadar uzanabileceği ihtimaliyle o bildik sindirici rüzgârın birörnek çirkin apartmanları yalayarak toplama alanını şöyle bir ürpertmesi sağlandıktan sonra, sıra geldi âlemlerin rabbinin 31 Mart yerel seçimlerine ilişkin tutumunun aktarılmasına. Bu noktada Kasım Gülpınar bir mesihdir. Su üstünde yürümez, körlerin görmesini sağlamaz, mağaraya saklansa örümcek onu saklamak için ağ örmez belki, fakat Allah en azından onu ulu bir dağın haşin rüzgârlı tepesine çağırıp konuşmuş olmalıdır. Yoksa ağzından dökülen şu sözler kendi sözleri midir: “Vicdan rahatlığıyla size diyorum ki, yarın inşallah mahşerde Allah’ın karşısına çıktığınız zaman, o emaneti bize verdiğinizden dolayı, size inşallah hiçbir hesap sormayacak.”

DAİŞ, beğenmediği insanların kafalarını kestiği kılıçlarla, siyasî İslâm’ın bedeninde ölümcül yaralar açtı. İslâmcılar, nasıl yıllarca şişirilmiş memeleriyle yarı çıplak kadınları ortaya sürüp, yanına yavaşacaklara bir nevi seks âlemi fantezisine dönüştürülmüş cennetten fragman sunan Adnan Oktar gibilerinin varlığından ve gerçekte hiçbir dinin meşru göremeyeceği faaliyetlerinden razı olsalardı, aynı sebeple, “bize kazandırır, hasmı zayıflatır” hesabıyla, DAİŞ’in dünyaya sunduğu İslâm resmi de itiraz etmediler. Kınansa da, lanetlenirse de, kudret geliyordu DAİŞ’in faaliyetinden. Kudretten önemlisini tanımaz hale gelmişlerdi ve kendilerini içeriden kemirecek canavarlardan ancak ahlâktan (moral, etik) mâmûl zırhla korunabileceklerini ya unutmuşlar ya da hiçbir zaman akıl edememişlerdi. Şu son noktada AKP’nin Türkiye’deki pratiğinin katkısı büyüktür. Türk İslâmcısı, derme çatma da olsa kuralları, kurumları belli olan, çok partili, tartışmalı, meclisli, seçimli, az buçuk demokratik, az buçuk çoğulcu bir ortamda, bu ortamı daha demokratik ve daha çoğulcu kılma vaadiyle iktidara

gelip, hile ve zulümle ortamı berhava etmiş, çıkarı uğruna boyuna yalan söyleyen bir düzenbaz zalim konumundadır. Eline güç geçirir geçirmez, kendinden farklı herkese boyunduruk takma hırsıyla etrafı kırıp dökmüştür.

Başkalarına karşı büyük suçlar işlediği, durmadan giderek büyüyen yalanlar söylediği yetmiyormuş gibi, ve bunlar belli ki yetmediği için, nihayet gelip kendini var eden dayanakları kemirmeye başladı. Başlamıştı zaten, artık her gün yeni örneğiyle karşılaşıyoruz. Bu, dinî içerikli bir siyasî hareketin, önlenemez şekilde kendi mahvına yol açacak duvara toslamasıdır.

Ve öyle seçimde yüzde şu kadar fazla oy almakla veya bunu da alamayıp türlü dümenle almış gibi yapmakla falan önlenemez bir çarpışma değildir. AKP göçerken, demokratik-çoğulcu zeminde var olmaya kalkışacak her türlü müstakbel İslâmcı hareketi de kendisiyle birlikte uçuruma sürüklüyor.

İşin kötüsü, kader birliği ettiği öbür ana akım, konjonktürel olarak “kararınca” İslâm’la güçlendirilmiş Türk milliyetçiliği de başka yönden kendi sonuna yaklaşıyor ve her ikisinin mevcut halleri sahiden bir “bekâ” sorununa işaret ediyor. Her gün birkaç işçisini inşaat tepelerinden atarak öldüren, üniversitesi “piyasa”ya rakip manav kurdu diye övünen, aslında kıymeti harbiyesi olan pek bir şey üretmeyip anca almayı-satmayı bilen, zaten berbat bir öğütme-harcama çarkı durumundaki eğitim sistemini daha da perişan etmeyi becermiş, ırkçı takıntılar ve tahakküm hülyaları yüzünden birkaç neslini şimdiden heder etmiş bir ülkenin, çok ama çok yakın geleceğin her şeyi burada bulunmayan teknolojilerin belirleyeceği dünyasında nasıl bir halde bulunacağını kestirmek zor değil. Bekâ sorunu aranıyorsa buralara bakmak lazım.

Memleketin, mevcut kudret sahiplerinin her türlü iktidar makamından uzaklaştırılmasına bağlı olan bekâsı bir yana, yeni dünyanın fırtınalarına bir süre daha dayanacak görünen ırkçılık ve milliyetçiliğin bekâsı öbür yana, siyasî İslâmcılığın bekâ sorunu sona ermek üzere. Daha önce Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın üzerinde “Allah’ın bütün vasıflarını” görenler, şimdi Allah’ın AKP’ye oy istediğini, karşılığında kulunu ödüllendireceğini ileri süren Kasım Gülpınar gibileri belki de sahiden bir tür mesihler ve gerçek bir mesaj taşıyorlardı: “sonuna geldik, bitti!” gibisinden bir mesaj.

Bunda insanlık açısından hayır bulunabilirdi, şüphesiz. Ahlâk kavramının bir dayanağını daha yıkmış, kalıntısını beraber götürüyor olmasalardı.

Seçim, bireyler ve dökülecek inciler

Boykot, sonuç doğurması umulan bir siyasî tavidir ve bunun şartlarının varolup olmadığını ayrıca, siyasî düzlemde tartışmak gerekir. Fakat bugünün olağanüstü zorlayıcı koşullarında, oy verip vermemeyi bir nevi bireysel “prensip meselesi” olarak, bir kişiliğe hanel getirme sorunu olarak almak, eşi benzeri zor görülür benmerkezciliktir. Bunu siyasî tercih gibi sunmaksa riyakârlık.

ÜMİT KIVANÇ

Köşe yazarınız, durmadan bir şeylere şaşırır ve bu memlekette doğup büyüyen herkesin en geç yeni yetmeliğinde kanıksadığı musibetlere hâlâ ilk defa karşısına çıkıyormuş gibi tepki gösterse, dolayısıyla şimdi anacağım payeyi hak etmese ve konumunun hakkını veremese de artık tecrübeli bir gazeteci sayılır, değerli okurlar. Bu yüzden, şu içinde bulunduğumuz mübarek seçim haftası boyunca, dünya yıkılsa seçimden ve memleket siyasetinden başka herhangi bir konuda herhangi iki satırı kimsenin okumayacağından emin, kendisi.

Şu anda kendisine doğru yol almakta olduğumuz yerel seçim fırtınası, dünyanın her yerinde aynı şekilde tarif edilen rutin siyasî hadiseye hiç mi hiç benzemiyor. O kelimeyi duyduğumuz anda bir meşum ve meçhul bâdireye yaklaştığımız duygununun pençesine düşüyoruz. Gerçekte yalnız gelecek birkaç yılın belediye başkanı ve muhtarını belirlememize yaraması gereken sandıklar, son birkaç yıldır önümüze konan benzerleri gibi, kapakları açıldığında bin çeşit canavarın dışarı fırlayacağı, varoluşumuzu, özlemlerimizi, sevdiklerimizi, istikbalimizi paramparça ederek yutacağı karanlık dehlizleri hatırımıza getiriyor.

Bir zamanlar hep birlik ve beraberliğe her zamankinden fazla ihtiyaç duyulan zamanlardan geçtik. Hayır, yanılıyorsunuz; zaman kelimesinin alt tarafı üç defa tekrarı asla birlik ve beraberliğe her zamankinden fazla duyulan ihtiyacın tekrarı kadar sinir bozamaz. Devlet hoparlörlerinden bu ihtiyaç dile getirildi getirildi, kafamıza vuruldu vuruldu, sonunda memleketteki her türlü birlik-beraberlik ihtimali bizzat devlet eliyle yok ediliyor. Acaba iş Devlet'in (Bahçeli olanı) sevmediği herkesin yok edilmesine kadar varacak mı? Yoksa bir noktada birileri, gelenin düşmanlık, faşistlik, birbirinden nefret ederlik, ahlâksızlık, düşüklük, rezillik seviyelerini bizim için bile fazla görüp 'yeter' diyecek mi? Şu çirkinlik menbaı ağızlara sakız edilen bekâ meselesinin bu gidişle sahici hale geleceğini akıl edebilen çıkacak mı, gidişatı durdurmaya gücü olanların arasından? "Ezer geçeriz" tekdiz edilmediğine göre, kolay değil.

OYSA PEK BASİT

Evet, önümüzdeki seçimin sorusu bu. "Seçimde ne yapmalı?"nın cevabı da son derece basit. Öylesine

basit ki, iki kelimeyle anlatılabilir. Her meşrepten köşe yazarı her tipte okuyucuya aynı iki kelimeyle şıp diye anlatabilir. Bu yüzden, sonu geldiğinde başından uzaklaşan, böylece dönüp tekrar aynı yoldan gelinmesini zarurî kılan, böylece vakit kazanma ve top çevirme şansı sunan cümleleri ardarda diziyorum. Yazı gibi yazı olsun diye. Yoksa, diyeceğim, belirttiğim üzre, son derece basit: Oy verilmeli.

Ayrıntılı gerekçeler sunmayacağım. Çünkü bunu biri yaptı. Murat Sevinç, Diken'de üç yazılıklı bir dizi kaleme aldı. İlkinin başlığı, "Oy verecek olmak 'apolitik' bir tavır mı? Eleştiriler, gerekçeler ve yanıt çabası". Sevinç burada, sandığa gitmeyeceğini söyleyen insanların farklı saiklerini sıralıyor ve ele alıyor. Sevinç'in ikinci yazısı, "Parti içi sorunların çözüleceği yer, seçim sandığı olmamalı" başlığını taşıyor. Ama başlık yazıya yazık etmiş, çünkü başlıkta belirtilen, yazıdaki ayrıntılardan yalnız biri ve en önemlisi değil. Sevinç bu yazıda oy verme ile yurttaşlık arasındaki kritik ilişkiye, Türkiye'de oy verme işleminin özel konumuna, yurttaşlık varoluşunun neredeyse sırf buna indirgenmesinin anlamına değiniyor: "Gelişmiş batı demokrasilerinden farklı olarak, özel ve kamusal yaşamının sınırları, her seçimin sonucuna göre ya yeniden belirleniyor ya da yeniden belirlenme riskini barındırıyor." Ayrıca, sandığa gitmeme eğilimindekilerin gerekçelerini tekrar, bu defa daha ayrıntılı inceliyor. Sevinç'in üçüncü yazısı, yüzyıllar öncesinden kalma bir denemeler derlemesini andırır şekilde, "Oy vermenin muhtelif yararları" başlığını taşıyor. Böyle bir denemeler kitabı, yüzyıllar önce olmasa bile en azından Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında yazılıp el altından dolaştırılmalı, yeraltında yıldızlaşmalıydı.

Oy vereyim mi vermeyeyim mi şüphesi taşıyan ya da yakınındaki birilerini sandığa gitme konusunda ikna etmede zorlananlar Murat Sevinç'in yazılarını okusalar pek iyi ederler.

GELELİM MÜHİMİNSANLAR ÂLEMİNE...

Bendenizin Sevinç'in yazılarındaki değerlendirme ve gerekçelendirmelere ekleyecek şeyim az. Sadece meselenin bireysel-psikolojik boyutuna dair laf söyleyeceğim.

“Ben boykot edeceğim” diyen sayın hanımefendiler, beyefendiler, “Asla gitmem o sandığa!” duyurularını önlenememiş hapşırığın istenmeyen ifrazatı sûretinde yüzümüze saçan değerli insanlar, çok af edersiniz, siz kimsiniz ve sizin oy vermemeniz halinde ne oluyor? Bu dünya üzerinde ne oluyor? Kainatı falan ortaya getirmiyorum, bu memlekette ne değişiyor? Feci bir hayata sürüklendik ve daha fecisine düşüp boğulabiliriz. Siz bu gidişatı önlemek için ne yapmayı planlıyorsunuz? Çin Sarayı’ni basmak? Orta Asya’dan yeniden Batı’ya doğru yürüyüşe geçmek? Ailecek Batı’ya göçüp yerleştikten sonra bütün sefil Ortadoğulu ahaliyi -başta Araplar- zehirleyerek yok etmek? Kürtleri Yeni Zelanda’ya sürmek? Zaman makinesiyle gidip Emevi hanedanını atlayarak direkman cumhuriyete geçilmesini sağlamak? Kutsal kitapların baskılarını yok etmek? Ne yazık; bunların hiçbirini tek başınıza yapamazsınız. O halde belki sihirbaz getirtip bugünkü iktidarın destekçilerini uçuşan kelebeklere dönüştürtebilirsiniz. Bunun tek başına yapılması mümkün. Fakat tek başınıza boykot yapamazsınız. Gidip oy atmama kararınıza boykot adını veremezsiniz.

Boykot, sonuç doğurması umulan bir siyasî tavrıdır ve bunun şartlarının varolup olmadığını ayrıca, siyasî düzlemde tartışmak gerekir. Fakat bugünün olağanüstü zorlayıcı koşullarında, oy verip vermeyi bir nevi bireysel “prensipte meselesi” olarak, bir kişiliğe hanel getirme sorunu olarak almak, eşi benzeri zor görülür benmerkezciliktir. Bunu siyasî tercih gibi sunmaksa riyakârlık. “Seçim de sonucu da, dolayısıyla önümüzdeki -ne kadar sürer bilinmez- bir zaman diliminde bu memlekette nasıl yaşanacağı da beni ilgilendirmiyor” demek bu. “Oy kullanmama”, eğer siyasî tercihse, başkalarına önerilebilmesi gerekir. Bu tercihe göre, dürüst olan, muhalefet partilerinin seçime katılmaması için kampanya yürütür. Memleketin yarısı oy kullanmazsa bundan elbette sonuç doğar. Ama böyle şeyler için kıymetli bireylerin kendilerinden başka insanların da varolduğunu hatırlayabilmeleri gerekir.

Nüfusun bir bölümünü düşman-hain diye damgalayarak hayat hakkını elinden alma hedefi peşindeki bugünkü iktidar koalisyonu seçimde türlü hileyi

yapabilir, seçim sonucunu -7 Haziran 2015’teki gibi- tanımayabilir, her şey olabilir. Fakat biz de şundan emin olabiliriz ki, seçim gerçekte kaybedilmişse, iktidarın hayatı bizimkinden beter değişecek. Muhtemelen ömrü daha çabuk tükenecek. İş elbette seçimle bitmeyecek, hak-adalet mücadelesinin daha zorlusu belki iktidarın fiilen kaybettiği, ama artık konumunu ancak hile ve zorla koruyabildiği koşullarda yürütülecek.

Bahsedilen, imhacı iktidar koalisyonunun altından zeminin çekilmesi, bir adım atılması ihtimalidir. Ve birey birey ne halt edileceği sözkonusu olduğunda, elbette herkesin şu basit soruya cevap vermesi gerekir: oy atarsam ne olacak, atmazsam ne olacak? Görebildiğim, büyükşehir insanının çamurlu yollardan sandığa gider gelirse üstünün kirleneceğinden endişelenen kesimi, herhangi bir toplumsal sorumluluk duygusu taşıyor. Seçimden sonra, işler daha da berbat hale gelirse, “ben bulaşmadım o işe” diyerek kendini rahatlatacak.

Fakat hayattaki tek meselesi kendisi olmayan, bu ülkede nasıl yaşanacağını dert ediniyor gözükken insan, nasıl mazallah çamurun içine dökülürlerse tekini bile bulup geri takamayacağı incilerini düşünür?

Oy kullanmamak, fiilen, iktidara destek vermek demek. Bu kadar basitken..?

Murat Sevinç yukarıda andığım, linklerini verdiğim yazılarından üçüncüsünün girişinde “yıllar önce”sinden bir anı naklediyor ve bir bakıma muradını bir çırpıda özetlemiş oluyor; bunu aktararak bitireyim: “...Mülkiyede, bir hocanın asistanına eziyet ettiği, haksızlık yaptığı duyulmuştu. Okul içi yazışma platformunda tepki göstermiş ve asistanı hocasına, hukuk profesörüne karşı savunan mesajlar yazmaya başlamıştık. Sevimsiz hukuk profesörü, insan, akademisyen ve hoca olarak berbat bir karakterdi. O esnada, emekli olmasına rağmen yazışma platformundaki tartışmayı takip eden bir hocamız şöyle bir mesaj yazdı: ‘Ben asistan arkadaşını tanıyorum ve sorunun ne olduğunu bilmiyorum; ancak hocasını tanıyorum, bu yüzden asistanı destekliyorum.’ Yerinde bir tavrıdı.”

Yoğunbakım, açan çiçekler, tozlu koridorlar

Köprülerin altında akıntılar hızlandı. Mevcut badireden, seçim kurumunun da anlamını paramparça, işlevini imha etmiş olarak çıkmazsak, yakın gelecek değişimlere gebe görünüyor.

ÜMİT KIVANÇ

İktidar koalisyonu oy ve destek kaybediyor. AKP, siyasî parti olarak artık yok sayılır. Lideri partiyi eritti. Tayyip Erdoğan da artık herhangi bir gelecek vaadini temsil etmiyor. Türk-İslâmcılığı, böyle ideolojiye dayalı siyasî hareketlerin hegemonya için kesinkes ihtiyaç duydukları, başkalarının kabullenilmelerinin yegâne aracı olan moral üstünlüğünü bütünüyle yitirdi. “Dindarlık”la özdeşleşmesi halinde bizzat dindarlığı kirleten, mensuplarının zenginleşmesini ve liderlerinin şâsaasını yoksul halkın ihtiyaçlarının önüne koyan, yalana dolana dayalı, ahlâksızlığın bin türünü meşrulaştıran, insafsızlığı, vicdansızlığı, merhametsizliği bayrak edinen bir acayip sağcılığa dönüştü. Bütünüyle içerideki iktidarın korunmasına yönelik dış politika ve har vurup harman savrulurken perişan edilen ekonomi kulvarlarında da duvara toslanmışta, vaatsizlik, siyasetçilik ve moral üstünlüğün yitirilişi, muktedir müteahhim Türk-İslâmcıları için eziyetli koma aşamasını başlatacak. Şimdiden yoğunbakımda hazırlıkların yapılması yerinde olur.

BEKLENEN ŞEY

AKP'nin muktedir ve zengin ettiği, eline yetki geçirmiş güruh birer birer sedyeye yoğunbakıma götürülürken, kalan son gayretleriyle başlarını azıcık doğrultabilirlerse, takım elbisesi ve tuhaf kravatıyla camın ardından kendilerini izleyen bir yüz görecekler. O esnada parmaklarıyla bazı garip hesaplar yapmakta olduğu anlaşılan adama ait bu yüzden herhangi bir ifade okuyamayacak, daha da tedirgin olacaklar. Yoğunbakımın otomatik kapısı sessizce ama hızla açılırken, acılarını azaltmak için verilen ilacın etkisiyle gözleri kapanacak, son anda, o yüzde belli belirsiz bir aşığılama ifadesini seçecekler. Milyonlarca çuval inciri berbat etmiş olmanın utancı ve pişmanlığını hissedecek duyguları kalmış mıdır yoksa kullanılıp atılmış olmaya dair derin bir şüphe, taze açılmış damaryollarından bedenlerine ılık ılık sızacak mıdır; bunlar artık ayrıntı. Camın ardındaki adam, “İçeride var sekiz, dört de şimdi göturdüler, on iki,” diye fısıldayacak, “hastane beş katlı, etti on yedi, ayın dördü, yirmi bir, üç hilalin üçüne böl, kaldı yedi...”

Türk-İslâmcılığının cenazesinde hakkını helal edecek olan, bunu ancak iki sebepten yapacak. Ya yanığı eseri ya da işlenen bunca suçu suç görme yüzünden. Bugün hâlâ yalan ve ahlâksızlığı

“inanan” sayılmaya engel görmeyen çok kişi var. İşte, kaderin tecellisi, feleğin işi, her neyse, hâlihazırda İslâmcılık iktidarının tahakküm kudreti, bir zamanlar güya alıp kıracağını vaat ettiği devlet sopasının yanı sıra, bu yanılısma kurbanlarının desteği sayesinde kutsanabiliyor. Gayrısı çıkar peşindeki sefil sağcı zevattır, üzerine konuşacak söz yoktur.

Seçimden değil de, seçimin az ötesinden bahsetmeye geçtim, müsaadenizle. Seçimle ilgili birbirinden isabetli değerlendirmeler okuduk, dinledik. Seçim başarısını yanına komama, kursakta bırakma, sevinci boğma, “istememezsek vermeyiz” pompasıyla zehir saçma operasyonları hâlâ sürerken bunlara bir şeyler ilave etmeye çalışmak pek anlamlı değil. AKP'nin itiraz operasyonunun mak-sadı ve bir defa daha dibine vurulan ahlâksızlık üzerine tarifler yapmamız da sanırım pek gereksiz. Hele seçimden çıkan sonuçta yine uluslararası şer güçlerin düzenlediği darbeyi bilmemneyi teşhis ettiğini ileri süren beyinsizler ve kötü ruhlular çetesiyle bunların dediklerine itibar eden biçare gafilleri kaale almamız, kamu kaynaklarını israf suçuna bile girebilir.

Bu yüzden başka yöne bakalım.

BEKLENMEDİK ŞEYLER

CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Ekrem İmamoğlu'nun hem iç ısıtıcı hem serinletici -profesyonelliğinden yitirmeksizin samimi görünen- performansı vesilesiyle, CHP'den yana dönelim. Böyle bir performans, CHP'de görmeyi beklemediğimiz ama gördüğümüz tek şey değil.

Meğer CHP'nin içinde bir siyasî parti, bir siyasî hareket varmış! Sözüne sakınmayan, açık tavırlı, cesur, belki en önemlisi, siyaset yapmaya niyetli, lider özelliklerinden de yoksun olmayan figürler ortaya çıkınca yanında insan da buluyor, doğru dürüst organizasyon da yapabiliyorlar. Oyları, sandıkları korumak için doğru dürüst yemeden içmeden, uyumadan, kimi yerde saldırı tehlikesi altında sürdürülen fedakârca çaba ve gösterilen beceriklilik şaşırtıcı. Bu oradan geçen bir ziraî donatım uçağından düşmüş tohumun beklenmedik yerde beklenmedik anda filiz verivermesi gibi tesadüfî bir hadise olamayacağına göre, şöyle

Gösterilen sıra dışı adaylar CHP'nin aldığı oyları artırdı mı, bilemiyoruz; muhtemelen çok artırmadı. Ancak CHP Genel Merkezi adlı kamu kuruluşu idarehanesinin deposunda, parıltısını ve cıvıltısını kaybetsin diye küflü klasörlerin sıralandığı rafların ardına atılmış bekletilen, seferberliğe, mücadeleye niyetli partililerin ortaya çıkıp bir siyasî hareket oluşturmasını sağladı. Azıcık sola kayıldığında partiyi öcülerin kapmayacağına inananlar arttı.

düşünmek durumundayız: O partinin içinde böyle birileri, böyle bir potansiyel vardı, ama yol verilmediği, teşvik edilmediği, maalesef daha büyük ihtimal, engellendiği için bugünküne benzer bir mücadeleye tanık olmuyorduk.

İster istemez umutlanıyor insan, müstakbel çoğulcu demokrasi adına, müstakbel hak-adalet ortamı adına.

Sanırım İzmir'de Tunç Soyer'in, Beyoğlu'nda Alper Taş'ın adaylığı partinin sahici sosyal demokrasiye yakın, çoğulculuk karşıtı olmayan, daha açık konuşalım, Kürt alerjisinden mustarip olmayan kesimlerinde, geleneksel tıksızlık ve siyasî kabızlığın nihayet CHP'liliğin zorunlu şartı olmaktan çıkarılacağı izlenimini yaratmış olmalı. Kabuk kırmaya cevaz verildiği duygusu...

Alper Taş'ın adaylığı ayrıca daha genç kesimlerde muhtemelen bir tür Gezi koalisyonu özlemine canlandırdı.

İstanbul aday olarak Ekrem İmamoğlu ise, baştan, icabında kendi kampında tepki toplamayla göze alabileceğini -Erdoğan'ı ziyaret!-, bilahare bunu giderebileceğini gösterdi, kısaca, ne yaptığını bildiği görüntüsünü verdi. Erdoğan'ın arzuladığı kavga-cı-patırtıcı rakip olarak ortaya çıkmayı, kendi tarzından sapmayı -ki mazbatasını geciktirmek için türlü dümenler çevrilirken de tavrını bozmadı-, her şeyden önce, sürekli gerginlik ve çatışma havasını dağıtmaya aday ve ehil bir siyasetçi olarak algılanmasını sağladı.

Karşısına bu seçenekler konmasa, en iddialı olunan yerde, ülkenin başkentinde, bu iddianın

borçlu olduğu Mansur Yavaş'la seçime girecek CHP, birçok seçmenin pazar gününü pijamaları ve eşofmanlarıyla, kahvaltı masasından kalkmadan geçirmesine yolaçabilirdi. Beş dönem arka arkaya Melih Gökçek'e mâruz kalmanın sıkıntısı ve utançıyla iki büklüm Ankaralı muhalifler muhtemelen yine gidip "eski Ülkücü" -fakat halen ne, belirsiz-Yavaş'a, dolayısıyla CHP'ye oy atacaktı. Ancak bunun başka yerdeki CHP'li seçmen üzerinde herhangi bir müşevvik veya doping etkisi yapmayacağı ortadaydı. Belki aksine.

Gösterilen sıra dışı adaylar CHP'nin aldığı oyları artırdı mı, bilemiyoruz; muhtemelen çok artırmadı. Ancak CHP Genel Merkezi adlı kamu kuruluşu idarehanesinin deposunda, parıltısını ve cıvıltısını kaybetsin diye küflü klasörlerin sıralandığı rafların ardına atılmış bekletilen, seferberliğe, mücadeleye niyetli partililerin ortaya çıkıp bir siyasî hareket oluşturmasını sağladı. Azıcık sola kayıldığında partiyi öcülerin kapmayacağına inananlar arttı.

Tabii sahiden baharın gelişini, çiçeğin böceğin canlanarak ortaya fırlayışını hatırlatan bütün bu hareketliliğe dalıp gitmek tehlikeli. Zira o köhne idarehanenin loş koridorlarında ne tehlikeler saklı. Kuytularda takım elbiseli canavarlar gezer. Onyılların tortusuyla kaplı zeminde ses çıkarmadan yürürler. Hantal adımlarını attıkça kalkan tozlarla beslenirler. Ancak bu onları kesmez. Kendi yaratıkları sasilğin yaydığı sıkıntıdan öyle bunalırlar ki, canlanabilmek için, kanlarını emmek üzere genç ruhlar ararlar. Kurbanların illâ genç olması gerekmez; "değişim" mealinde herhangi bir lafı telaffuz edecek herkes onların ihtiyaç duyduğu mineralleri içeren gıda maddesidir.

Muş ve başka birçok yer için HDP'nin ortaya attığı usûlsüzlük-yanlışlık iddialarına karşı bürünülen put gibi sessizlik-kıpırtısızlık halini İstanbul'da sergilenen fedakârane, cesurâne gayretle yan yana koyduğunuzda, o gayretin bütün iyi niyetliliğine rağmen ortaya yeni bir ayrımcılık manifestosu çıkıyor. (Muş, Tatvan, Malazgirt, Viranşehir, Gercüş, Dargeçit, Taşlıçay, Şemdinli, Akdeniz'deki seçimlere HDP'nin itirazları kafadan reddedildi, ülkenin batısı İstanbul için hop oturup hop kalkarken bunlara dair doğru dürüst ses çıkmıyor. En azından bu satırlar yazılırken henüz çıkmamıştı.) Sebebi, kendi başlarına yanına yanaşamayacakları seçim başarılarına çok isabetli taktik ve son derece bilinçli seçmen davranışıyla hayatî katkıda bulunan "Kürt partisi"ne dair hikâyeyi bir an önce unutmak ve unutturmak isteyen o canavarlardır işte.

CHP şimdilik şu yukarıda izah ettiklerimin inşallah uzun ömürlü olamayacak bir terkibi, tekinsiz bir 'ikisibirarada'dır. Şu yeni yüzler, şu yeni eylem niyeti, şu silkiniş üstün gelse Türkiye'de öyle çok şey değişir ki!..

Acaba İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayının eşi Dilek İmamoğlu'nun eylemini -evet, basbağlı eylem sayılır- bu yönde işaret sayabilir miyiz?

Oy çuvallarının kilit altında tutulduğu odaların kapıları önünde üç gündür bir-iki saat uykuyla bekleyen partililerin, memleketin elinde kalan tek değerli siyasî müesseseyi, seçim kurumunu da kaybetmemesi için didinişinin yanına koyup...

Dilek Hanım'ın "gördüğü lüzum üzerine" söyledikleri, kim bilir, belki bir devri nihayet sona erdirir. İmamoğlu ailesinin fotoğrafını özellikle Binali Yıldırım'ın eşi Semiha Hanım'la fotoğraflarının yanına koyarak her zamanki herzeleriyle seviyesiz büyükşehir ırkçı edebiyatına katkılar yapan "modern" şahsiyetleri kınadı Dilek İmamoğlu. "Eğer bir aşağılama ya da güzelleme yaptıklarını sanıyorlarsa," dedi, "bilmeliler ki beni de aşağıyorlar. Çünkü ben Sayın Semiha Yıldırım'ın fotoğrafına bakınca kendi annemi, kendi ablamı görüyorum. Onların tercihi de böyle. O yüzden bu paylaşımı hiç iyi niyetli bulmuyorum."

Yani köprülerin altında akıntılar hızlandı. Mevcut badireden, seçim kurumunun da anlamını paramparça, işlevini imha etmiş olarak çıkmazsak, yakın gelecek değişimlere gebe görünüyor.

Mücadele düşmanı: İyimserlik polisi

Günlerdir oy çuvallarının başında yatıp kalkan insanlar yok yere boş umutlarla kendilerini kandıran aptallar mı? Başlarına gelmeyen kalmadığı halde hâlâ bulabildikleri her imkânı zorlayarak hak taleplerini dile getiren ve başlarına yeni yeni belalar getirilen Kürtler aymazlıktan mı göze alıyorlar onca eziyeti? Zaten üç kuruşu zor kazandıkları işlerinden atılıp aç kalma pahasına sendikaya giren, buz gibi soğukta kendilerini işyerinin karşı kaldırımında direniş çadırının içinde üşürken bulan işçiler salak mı?

ÜMİT KIVANÇ

Türkiye'nin siyasî muhalefet ortamında çok büyük suç sayılan bir davranış var. Davranmasanız da oluyor, yalnız bir ifadeyle, belki sadece imâ yoluyla da bu suç işlenebiliyor. Belki bizzat duygu, suç sayılan. Dışavurulduğunda derhal kitle imha silahına dönüşebilen zehir ekstresi muamelesi görüyor. Bu lanet şeye kahrolasica bir ad verilmek istenirken yaygın şekilde kullanılan kelime "iyimserlik". İyimserlik suçu işleyenin üzerine, maazallah, hemen çullanıyorlar.

Bunu kurcalamak gerek. Ve bugünkü karanlığımızdan kurtulmak için bunun altında yatanlardan

da kurtulmak. Zira, herhangi bir devlet baskısına, biber gazlarına, sabaha karşı ev basmalara, hapislere falan gerek yok, sırf bu suçu üreten, tanımlayan ve en haşin şekilde cezalandırmak için alesta bekleyen özel polis kuvveti, memleket muhalefetinin geleceğe yönelik hiçbir olumlu öneri geliştirememesi, hiçbir olumlu hedef peşinde uğraş vermemesi için yeterli.

İyimserlik polisi çeşitli kısımlardan oluşuyor. Sorgucu, yargıcı ve icracı birimleri var. Özellikle sosyal medyada faaliyet gösteren dedektifleri, ellerindeki özel cihazları mesajlar, bildirimler,

yorumlar üzerinde dolaştırarak iyimserlik unsurları barındıran sözleri, eylemleri, girişimleri tespit ediyor. O cihazın ibresi, rastlanan eylemin kabahat mi yoksa suç sayılacak ağırlıkta mı olduğuna göre göstergenin turuncu veya kırmızı dilimlerine uzanıyor, cihaz, sahibinin belirli sınırlarıyla birlikte titreşime geçiyor ve ancak yüksek düzeyde gerçekçi insanların duyabileceği frekanstaki ince sesiyle, zararlı madde tespitini kesinleştiriyor. Ardından hem bizzat bu uzmanlar hem de yaptıkları bildirim -ki, linç kültürü ortamında bu doğrudan çağrı işlevi görüyor- üzerine toplaşan gönüllüler -ki, bu bir çeşit vazifelilik aslında- karanlık hayatımızda bilgisayar ekranlarındaki ölü piksel misâlî minik bir aykırı nokta olarak belirmiş virüsü yok etmek üzere harekete geçiyor.

Şahsen, göz devirerek, derin soluk alıp verirken küfür gibi ortaya saçarak veya doğrudan, “Bırak kardeşim!”le başlattığı cümlelerle iyimserlik girişimini gördüğü yerde boğmakta mâhir insanlar tanıdım. Bazılarında bu karakter özelliği değil de bazı hallerde ortaya çıkan bir tepki davranışı olabiliyor. Bu davranış, yüzde doksan dokuz, söz konusu kimsenin katılması, sorumluluk üstlenmesi veya risk alması gereken durumlarda görülebiliyor. İşte burada iyimserlik polislerinin kuruluş ve çalışma ilkelerine bizi yaklaştıracak bir iz var!

İyimserliklerin teşhis ve müteakiben görüldükleri yerde imha edilmeye girişildiği çeşitli örnekler üzerinde yaptığım derin incelemeler esnasında şu soruya cevap aradım: İyimserlik polisi gibi bir kurum neden, hangi ihtiyaca cevaben kurulmuş ve faaliyete geçirilmiştir?

İlk sebep sanırım, sebeplerle, bağlantılarla, çıkar-samalarla, fiille işi olmayan, buna karşılık dünyayı ve hayatı faille, kişiler ve kişiliklerle izah eden toplumumuz nezdinde pek fena sayılan bir kabahatle ilişkili: Hasmımız hakkında olumlu izlenim yaratma tehlikesi. Şöyle bir zihinsel mekanizma -“mantık” diyemiyoruz, insanlık tarihine ayıp olmasın diye- işliyor bu mevzuda, anlayabildiğimiz kadarıyla: Ortada iyimser olunabilecek bir imkân varsa, hasmımız mutlak kötü değil mi yani?

İYİ POLİS-KÖTÜ POLİS

Bir kısım iyimserlik dedektifi görece ölçülü, bazı duygusal engelleri aşabilseler mâkûl olabilecek kimseler. Bunlar, hasma olumlu özellikler atfetme tehlikesi baştan savuşturulabilirse oradan buradan ufak tefek iyimserlik filizlerinin uç vermesi karşısında dehşete kapılmayabiliyorlar. Bazıları, hattâ,

memnun bile olabiliyor. Yeter ki, olumlu bir değişime kapı açabilir görülen fırsat nedeniyle hasmın takdimindeki şeytânî hava dağılmasın.

Kapı açmak demişken (yukarıdaki “iz”e rastlıyoruz yine): Tabii hiçbir siyasî-toplumsal değişim kapısı kendiliğinden açılmıyor, en fazla azıcık aralanabiliyor, onu açıp her nereye çıkılıyorsa oraya çıkıp bir şeyler yapmak birilerine kalıyor -ki, konuştuğumuz mevzuda esas meselesinin bu olduğundan ne yazık ki neredeyse eminim.

Hasma olumlu bir şeyler sıçratmayacaksa iyimserliğe en azından akşamüstü çayla beraber falan izin verenlerin ötesinde, en ufak iyimserlik belirtisini, hattâ maazallah girişimini doğmadan öldürmeye azimli, militan grup yer alıyor. Edinebildiğim izlenim kesin yargı için yeterli değil, ancak tahminle şunu söyleyebilirim: Bu gruptaki kimselerin, ezici çoğunlukla, her şey daha kötüye gitse de yaşantılarında pek önemli kayıplar yaşamayacak birileri olması gerekiyor. Aksi halde, hayatı bariz şekilde kötüye gidecekken kıpırdamadığı gibi, kıpırdamaya kalkanı yerine oturtmak için şahsiyetini bile ortaya koyarak çaba sarf eden birisine tek bireyin manevî kapasitesini zorlayacak boyutlarda şursuzluk atfetmemiz gerekirdi. Ancak görüyoruz ki, iyimserlik polislerinin bu köktenci kanadı belli birikime sahip, neyin ne olduğunu bilir gözükten insanlardan meydana geliyor. Bu yüzden şursuzluk teşhisi koymak o kadar kolay değil.

NE! UMUT MU?

İyimserlik polislerinin sloganlaştırdığı bir söz vardır: “Ne yani, senin hâlâ umudun mu var!” Sonu soru işareti değil ünlemlerle biten bu soru insanı silkelere, kendine ve -daha önemlisi- hizaya getirir. Bu keskin kılıç misâlî buyruğa -çünkü bu buyruktur muhatap kalan kimsenin, herhangi bir şeyi olumlu yönde değiştirmeye yönelik her ne yapıyorsa bırakması ve, “her şey feci, hiçbir şey değişmez”ci saflarda yerini alıp durdurma-dondurma hizmetine katılması gerekir. Hem belki bu şekilde günlük yaşantısını kimi zaman çekilmez çileye dönüştüren manevî yüklerden, sevdiği biri hapisteyken yediğinin boğazından geçmemesi gibi saçma ârazilardan kurtulabilecektir.

Gördüğünüz gibi, mesele dönüp dolaşıp aynı noktaya geliyor: iyimserlik olarak gözükten münasabetsiz davranış, her şeyden önce bir değiştirme ihtimaline, imkânına işaret ediyor. Fakat hiçbir değiştirme işlemi çabasız, hele siyasî-toplumsal nitelikte mevzular söz konusuysa risksiz, zahmetsiz

yapılamıyor. Dolayısıyla, “şunu şuradan tutarsak şuraya götürebiliriz” dendiğinde, bu işe şu veya bu nedenle katılmak, bulaşmak istemeyen, onu şuradan şuraya götürmenin anlamı olmadığını açıkça iddia edemeyecekse, çünkü onun şuradan şuraya götürülmesi bariz şekilde daha iyi durumsa, “götürülemez, olmaz, yapılmaz!” diye ortaya fırlıyor. Bu “yaptırmazlar” a dönüşürse, bir taşla iki kuşun vurulması da mümkün oluyor. “Yaptırmazlar” ın meşru yapmama sebebi sayılabilmesi iyimserlik polisi mevzuatına özgü güzelliştir, sahiden insan gibi yaşama mücadelesi verenlerin âleminde buna rastlanmaz.

APTAL MI MÜCADELE EDEN?

Meselemiz şu memlekette insan gibi yaşamaksa, bunun için uğraşmamız gerekiyor. Yakında, yalnız gibi insan değil, düpedüz yaşayabilmemiz bile bir mücadele konusu haline gelecek. Daha bugün AKP genel başkan yardımcısı çıkıp, hukuksuz şekilde kamu hizmetinden men ettikleri insanların seçme hakkı bile olmaması gerektiğini söyledi. “Böyle bir şeyin de fitilini ateşlemiş oluyorum,” sözlerini ekleyerek. Hatırlayalım: 15 Temmuz darbe girişiminden sonra ne oldu? OHAL’le birlikte, iktidar koalisyonunun istemediği, “sakıncalı” gördüğü, sayısını dahi tam bilemediğimiz kadar insan-haksız hukuksuz hapsedilenlerin, türlü eziyete uğrayan, mağdur edilenlerin yanı sıra- işlerinden atıldı, hem kendilerinin hem yakınlarının hiçbir işe alınmadığı, fiilen sivil ölüme mahkûm edildiği bir cadı avı yürütüldü. Fethullahçılarla uzaktan yakından alâkası olmayan solcu, demokrat insanlar “15 Temmuz’la bağlantılı olmak” la suçlandı. Halen, hiç suç işlememiş insanlar bütünüyle palavra iddialarla yargılanıyor, mahkûm ediliyor, hapse atılıyor. Evi, malı mülkü elinden zorla alınamayacak kimse yok. Yani açıkça, bir “lanetli” nüfus kesimi yaratıldı, sık sık da bunun böyle olduğu iktidar propaganda aygıtı aracılığıyla dile getiriliyor, bununla övünüyor, hattâ şimdiye kadarı yetersiz bulunuyor, daha geniş kesimin haklardan yoksun, ikinci sınıf yurttaş yapılması talebi dile getiriliyor. İşte, iktidar koalisyonunun büyük partisinin en tepesinden bir zat da çıkıp, ikinci sınıf yurttaşlığı kurumlaştırmak gerektiğini söylüyor.

Durum bu. İkinci sınıf yurttaş olmak istemiyorsan uğraşacaksın. Bunun için birinci sınıf yurttaş olmaya çalışman da yetmez, herkes eşit yurttaş olsun diye uğraşmak gerekiyor. Genel “muhalif” saflarımızın hiç alışıksız olmadığı şey. Şu anda Türkiye’deki aslî ve hayatî sorun. Seçimin dürüstçe yapılması,

oyun sağlıklı sayılması, eşit ve haysiyetli yurttaşlık mücadelesi içerisinde ayrıntıdır. Ve ne yazık ki, bütün bu mücadeleler böyle, hiçbirini herkesin her zaman bütünüyle anlamlı bulmadığı, uğruna çabalamayı içine sindiremeyebildiği bir dizi ayrırıdan oluşuyor.

Ve bunlarla uğraşabilmek için, olabildiği kadarıyla heves, direnme ve değiştirme arzusu, akıl, cesaret, dayanışma ahlâkı gibi, kendi haline bırakılmış yeryüzü hayatında kolay bulunmayan şeyler gerekiyor. Bütün bunları bir araya getirebilmek ve didinebilmek için, mevcut duruma katlanıp katlanmamanın haysiyet sorunu olduğunu kavramanın gücüyle, değiştirme imkânlarını arama güdüsünün bir arada varolması, yetişmesi, büyümesi şart.

İyimserlik polisi herkese aslında, “Boşuna uğraşmayın” diyor, “değiştiremezsiniz”. E tamam, haydi, böyle bir tutum da olabilir, birey hakkıdır, diyelim. Ve fakat bu kurumun mensupları yalnız herkesi azarlama haklarının tanınmasını değil, en sıkı radikal muhaliflerin kendileri olduğunun da kabulünü talep ediyorlar. Ayrıca, hasmın her kötü eyleminde, başımıza gelen her felakette, hışım ile sevincin yalnız bu insanlar tarafından imal edilebilen karışımını, kalitesiz filmlerde kötü adam oynayan kötü oyuncuların yapay kahkahalarına benzer sesler eşliğinde üzerimize boca ediyorlar: “Voha ha ha ha! Gördünüz mü!”

Böyle bir tavır muhaliflik değildir. Eğer maksat hakikaten kendimizi onaylamak değil de insan gibi yaşamaksa, iyimser miyiz, umutlu muyuz gibi sorularla fazla işimiz de olmaz esasında. Günlerimiz oy çuvallarının başında yatıp kalkan insanlar yok yere boş umutlarla kendilerini kandıran aptallar mı? Başlarına gelmeyen kalmadığı halde hâlâ bulabildikleri her imkânı zorlayarak hak taleplerini dile getiren ve başlarına yeni yeni belalar getirilen Kürtler aymazlıktan mı göze alıyorlar onca eziyeti? Zaten üç kuruşu zor kazandıkları işlerinden atılıp aç kalma pahasına sendikaya giren, buz gibi soğukta kendilerini işyerinin karşı kaldırımında direniş çadırının içinde üşürken bulan işçiler salak mı? Her gün ikisi üçü düşüp ölen inşaat işçilerini örgütlemeye çabalayanlar? Onlar ne? İflah olmaz iyimserler mi? Sakın bu devirde sendika örgütlemeye çalışarak, icabında sendikaya izin verebileceği izlenimi yaratmak sûretiyle iktidara prim veriyor olmasınlar?

Sizi temin ederim, değerli okurlar, köşe yazarınız tanıyıp tanıyabileceğiniz en kötümser insanlardan biridir. Fakat mevzu bu değil.

Yurttaşlık bilgisiyle hazır olay analizi

Bir tedirginlik, emin olamama hali var üzerinde. İnsanın aklına hemen geliyor: Acaba devlet düzeninde buzkıran misâli önünü açan, en sıkı müttefiki Fethullahçılar, paçayı fazla kaptırır gibi olunca şekilde görüldüğü üzere hunharca tasfiye eden Erdoğan, MHP için de benzer bir iyilik mi düşünmekte? Tabii bu sefer MHP kendinden ibaret değil; gerisindekini tasfiye etmek öyle kolay olmayacaktır. Yine de başka çare kalmamışsa..?

ÜMİT KIVANÇ

Söylediklerine büyük önem verdiğim -herkese de vermesini tavsiye ettiğim- akademisyen, tarihçi-siyasetbilimci Hamit Bozarslan'ın sözüyle başlayayım: "...anti-demokratik rejimler her şeyden önce kendi toplumlarının olayları kavrayabilme kapasitesini yıkarlar." Cumhuriyet tarihi boyunca başarılı olmuş büyük iş de bu, nitekim. "Türk Millî Eğitimi" denen cenderenin özel işlevi bu. Bir eğitim sisteminde beklenebilecek -ekonomik, teknolojik, kültürel, sanatsal- başka her türlü yararın uğruna feda edildiği işlev. Bozarslan'ın cümlesinde, yukarıdaki üç noktanın yerinde şu ibare yerliyordu: "Ve geçmişten de bildiğimiz gibi..." Doğrudur. Fakat olayları kavrayabilme kapasitemizin kısıtlılığı ve hasarlılığı yüzünden, geçmişten bilmemiz gereken pek çok şeyi maalesef öyle sahiden "biliyoruz" diyebileceğimiz gibi, doğru dürüst bilemiyoruz.

Aksi halde, bugüne ve bugünden kolayca uzanabileceğimiz kadar yakın geçmişe "olayları kavrayabilme" amacıyla eğilmiş, gördüklerimizden, mâruz kaldıklarımızdan ve üstüne düşündüklerimizden hareketle sağlıklı yargılara varmış, memlekette toplu saldırı, katliam ve linçlerin hangi mekanizmalar içerisinde tertiplendiğini, Milliyetçi Hareket Partisi'nin dünkü ve bugünkü işlevini, Devlet Bahçeli adlı siyasetçinin hâlihazırda yerine getirmekte olduğu vazifenin kapsamını kolayca kavramış olmalıydık. Olamadık. Lâkin hayat başka fırsat sundu.

BİLDİK

Bir ailevî buluşma nedeniyle 21 Nisan Pazar günü Maltepe'ye, Ekrem İmamoğlu'nu dinlemeye, kalabalığı gözlemeye gidemedim. Ufak tefek alışveriş için dışarıdayken annem aradı, "Şehit cenazesinde Kılıçdaroğlu'na saldırmışlar," dedi. Öncelikle sakinliği, barışçılığı ve güven vericiliği nedeniyle İmamoğlu'nun seçilmesine hayli memnun olan annemin şenlikli, sevinçli Maltepe haberleri vermesini beklerken karşıma böyle bir kötü sürpriz çıkmıştı. Telefonu kapadığımda, bu topraklarda memleket meseleleriyle uğraşarak benim yaşlara gelmiş herkesin pek iyi tanıdığı o aylak, küstah, pişkin, zalim suaygırı birden yanıbaşımdayken belirip üzerime çöktü. Hissettiğim bıkkınlığı bizden başka birilerine nasıl tarif ederim, diye o sırada düşünmedim, bu soru şimdi aklıma geldi.

Telefonu kapadığımda heybemde birden belirdikleri halde uzun süredir orada duruyorlarmış gibi görünenler (bıkkınlığın yanısıra): kızgınlık, üzüntü, sıkıntı. İlaveten, böyle bir durum için insanlığın bizim gibi olmayan kısmına son derece tuhaf -hattâ belki bilgelik gibi- görünecek bir meraksızlık, telaşsızlık.

"Tezgâhtır," dedim anneme. "Devlet içinden birileri yapmıştır." Şunları da ekledim, henüz iktidar propaganda aygıtının paçavralarından herhangi birini görmemişken: Bugün herhalde İmamoğlu'nun Demirtaş'ın barışçı politikasıyla ilgili sözlerini filan öne çıkarıp şehit cenazeleri üzerinden kışkırtma yapmışlar, zemin hazırlamışlardır, Ankara yakınındaki yerlerde birilerine saldırtacak Ülkücü grubu ayarlamaktan kolay şey yok, vesaire...

Kapıdan girdiğimde, gazeteciye hiç de yaraşmayacak tarzda, neyin nasıl olduğundan neredeyse emindim. Kafamdan geçenlerde sadece ufak bir düzeltme yapmam gerekti. İmamoğlu'nun mazbatasını almasıyla bir sevinç ve ferahlama havasının doğuşundan, Saraçhanede HDP lafı geçtiğinde kalabalığın tezahürat yapmasından bu yana endişeyle bir "terör eylemi" bekler olmuştum. Beklenmedik operasyondan gelen dört şehit haberi demek buydu.

Televizyonda saldırı görüntülerini, linç girişiminin üst düzey birçok devlet görevlisinin gözü önünde gerçekleştiğini, Millî Savunma Bakanı'nın ana muhalefet liderini linç etmeye, sığındığı evi yakmaya çalışan kalabalığa "değerli arkadaşlarım, mesajınızı aldık" deyişini izledim. Güncel herhangi bir olguya-bilgiye dayanmayan hükmüm âdetâ tamamen gerçeklerden örülü güvenilir habere dönüşmeye başlamıştı.

TANIDIK

Elimde şunlar vardı: Aralarından bir kadının çığlık çığlığa "Yakın o evi!" diye haykırdığı linç kalabalığına kimse kayda değer müdahalede bulunmuyordu. Ortalıkta işin insan katletmeye varmasını önlemeye niyetli veya önlemekle görevli birileri vardı, bunlar aşırıya kaçanı durduruyorlardı. Minibüse koca koca taşlarla saldırılması, aşırıya kaçma sayılıp engellenen davranışlardan değildi.

Ankara Valiliği bunları “CHP Genel Başkanına yönelik müessif protesto eylemi” diye tarif etmişti. Bakan Hulusi Akar’ın linççi eyleme dair “mesaj ve tepki” yakıştırmasıyla birlikte düşünüldüğünde, elbette herkes gibi benim de aklıma önceki katliamlar geldi. Hem manzara hem devlet yetkililerinin tutumları pek tanıdık; yani, bilmeden hüküm veriyorum diye kendime haksızlık etmemeliydim, bilinmeyecek bir şey yoktu.

CHP’liler arasından en net teşhisi koyan, çiçeği burnunda, mazbatası hâlâ tehlikede İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu oldu: “Orada bu hareketi yapanlar, vatandaşlarımız değil talimat almış kişilerdir.”

Saldırının hedefi genel başkan Kılıçdaroğlu, genel olarak “vatandaşlarımız”ı esirgemekle kalmadı, linç girişimi mahalli Akkuzulu’nun köylülerini de masum görmek istedi. “O köyde oturanların hiçbirinin kabahati yoktur,” dedi, “dışarıdan gelenlerin provokasyonudur bu.” Oysa fotoğrafı artık dünyaca bilinen sahnede kendisine bizzat yumruk atan şahıs, Akkuzulu köyünden Osman Sarıgün çıktı. Sarıgün, ordudan, polisten onca üst düzey elemanın bulunduğu bir yerde sırra kadem bastı, bu satırları yazdığım 02:00 sularına kadar ortada yoktu, arandığı söyleniyordu.

Saldırısı, “kalabalıkların üç-dört ayrı yerde konuşlandırılarak” hazırlandığı “çok organize bir iş” diye tasvir eden CHP Ankara Milletvekili ve TBMM Başkanvekili Levent Gök, “Ankara Emniyet Müdürü, Emniyet Genel Müdürü, Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı varken oldu bu saldırı,” diye dikkat çekti linç girişimine eşlik eden protokole. Sarıgün’ün bu mühimadamlar grubu ve etraflarını saran koruma çemberinin arasından kayboluvermesi şüphesiz olaya ayrı renk katıyor. Devlet dairesi duvarına vurulabilir renklerden.

İLLE DE KÜRTLER

Başka hiçbir “müşevvik” olmasa bile, sırf İmamoğlu’nun Maltepe’ye toplayacağı yüz binlerce insanın sevinçli, coşkulu zafer kutlaması yaşamasını, şevk ve enerji kazanmasını engelleme, hevesi kursakta bırakma, moral bozma “hedefi” yeterdi, bugün herhangi bir provokasyon tertiplenmesine. Ancak öyle görünüyor ki, Kılıçdaroğlu’na linç girişimi

provokasyonunun -şüphesiz bunu da içeren- hedefleri hem daha derin hem tek değil birkaç boyutlu ve parçalı.

Bu işin köyde, cenazede duyguları ayakta insanların infiale kapılması filan değil düpedüz tertiplenmiş provokasyon olduğuna, hissen ve kalben inanmayanımız sanırım yok. Varsa da irice minibus sığacak kadardır. Her şeyin üzerine, sıkı bir sağlama ve ispat işlemi mahiyetinde, Devlet Bahçeli’nin bildirisi geldi zaten. Basitçe açıklama, demec, beyan vs. değil o; bir manifesto.

Ne üzerine hazırlanmış da ilan ediliyor? Çok kabaca: Kürtler konusunda ülkenin batısında yine bir yumuşama, Kürtleri de içeren geniş bir çoğulcu demokrasi cephesi oluşturma niyeti, eğilimi belirdi. İktidar koalisyonu, birçok belediyeyi Kürtlerin taktik oylarıyla kaybetti. Giderek genişleyen -ve derinleşen- muhalefet blokunu parçalamanın en kolay aleti din üzerinden kurulan karşıtlık oyunlarıydı, bunlar artık bütün işi görecektir halde değil. Solcuları “FETÖ”cülükle suçlayıp üniversiteden atınca senin çapsız yarı cahil tayfan ‘bana yer açıldı’ diye seviniyor, ama suçladıklarının büyük çoğunluğunun FETÖ diye bir silahlı yeraltı teşkilatının üyesi falan olmadığını, bazılarının Fethullahçılıkla tek ilişkisinin sıkı düşmanlık olduğunu cihan âlem biliyor. Yani bununla kazanılacak oyun da fazla değil artık. Kalıyor Kürtler. PKK-teröristler falan deyince akan sular hâlâ durabiliyor. Eldeki en büyük ve en kolay kullanılabilir silah, kırk senedir bu konu.

Türkiye’de seçimli, parlamentolu, çoğulcu, demokratik hukuk devleti kurulacaksa, siyasî bilinci gelişkin ve her daim canlı, örgütlü davranabilen Kürt toplumunun oyları olmazsa olmaz konumda. İktidar koalisyonu için de aynı unsur bir türlü ortadan kaldırılamayan risk etkeni.

Ufku sınırlı ve tutucu bir siyasî lider olarak tanıdığımız Kemal Kılıçdaroğlu, nihayet şu son saldırıdan sonra pek önemli bir tesbitini yüksek sesle dile getirdi: “Bu saldırıların sebebi ne biliyor musunuz? İlk kez çok farklı siyasi görüşü olanlar biraraya geldiler.”

Devlet Bahçeli’nin söylediklerine sıçramak için uygun yer.

ÇOK YÖNLÜ ATIŞLAR

“MHP lideri” rolünde siyaset sahnesinde yer alan bu vazifeli şahıs, hepsi birbirinden hayatî, her biri kendi başına demokratik ve haysiyetli bir toplum yaşamının inkârı niteliğinde, birçok şeyi birarada üstümüze boca etti: Muhalif siyasetçilerin -elbette sıradan muhalif yurttaşların da- bundan memlekette her istedikleri yere gidemeyeceklerini, giderlerse başlarına gelebilecek “her türlü ihtimali” göze almaları gerektiğini açıkça söyledi, kendisinden saymadığı herkesi tehdit etti. Kılıçdaroğlu'nun yumruğu hak ettiğini imâ ederek, bu tehdidini güncel hadiseye bağlayıp temellendirdi. Dolayısıyla devletin muhalifleri korumak gibi bir görevinin bulunmadığını ilan etmiş oldu.

Arada şöyle bir söz çıktı ağızdan: “Akkuzulular sert adamlar. Eğer bunlara ‘bu adam burada ne geziyor, bunu sokmayın köye’ demişlerse...” Şu soru doğuyor: Kim “demiş”se? “Demişler”deki o “ler” kimler? Kimler bir köye gidip ana muhalefet lideri için “sokmayın onu buraya” diyor? Hangi mevkideki kimler?

Kendi başına kelime bile olamayan şu üç harfli kişiliksiz ek, şu “ler” nasıl da üç katlı koca ispathane binası gibi yükseliyor linç rezilliğinin çamuru içinden...

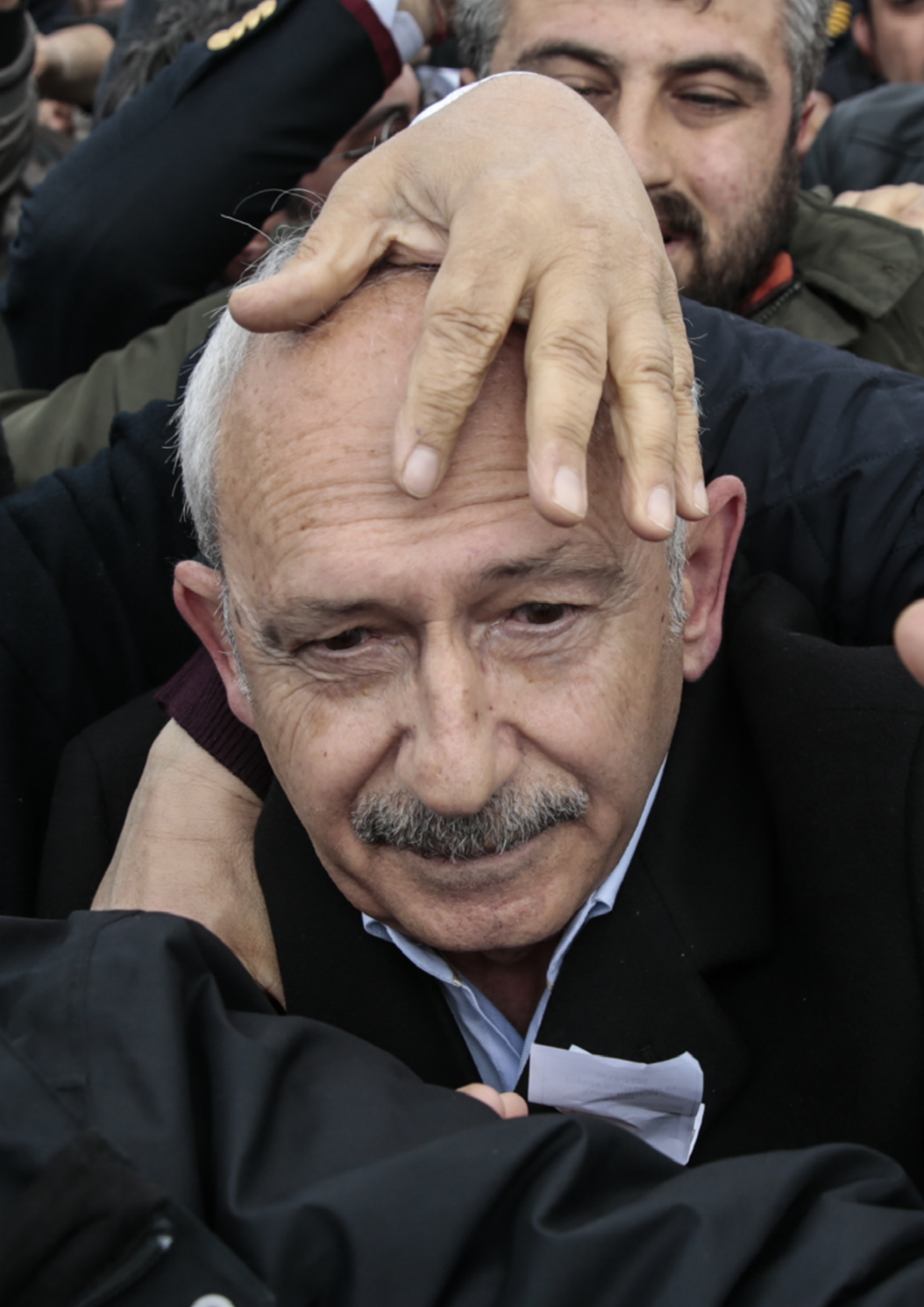
Ancak sanılmasın ki, Devlet Bahçeli yalnız sözcülüğünü yaptığı birilerinin muhalefete yönelik gözdağını ete kemiğe büründürmekle yetindi. Koalisyonun ufak ortağı kılığında siyaset oynayan vazifeli, liderliği ve kitle desteği olmaksızın elemanlarını iktidar çarkı nimetlerinden faydalandıramayacağı -çünkü bu oyunda bir parti örgütüne ihtiyaç, devlette tutulmuş yerleri koruma gereği var- büyük ortağına “şşş, aloo!” tadında seslendi: “Türkiye İttifakı’ndan bahsetmek kafamızdaki soru işaretlerini çoğaltmıştır.”

“Türkiye ittifakı”ndan bahseden, bizzat Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan. Yine bu satırlar yazılırken (02:00 suları) Kılıçdaroğlu’na henüz bir geçmiş olsun telefonu bile açmamış, kamuoyuna linç girişimini kınadığını dahi söylememiş olan cumhurbaşkanı. Bahçeli ona diyor ki: Benden vazgeçemezsin.

Fakat bunu tam muktedir havasında, yukarıdan buyurarak da söyleyemiyor. Bir tedirginlik, emin olamama hali var üzerinde. İnsanın aklına hemen geliyor: Acaba devlet düzeninde buzkıran misali önünü açan, en sıkı müttefiki Fethullahçıları, paçayı fazla kaptırır gibi olunca şekilde görüldüğü üzere hunharca tasfiye eden Erdoğan, MHP için de benzer bir iyilik mi düşünmekte? Tabii bu sefer MHP kendinden ibaret değil; gerisindekini tasfiye etmek öyle kolay olmayacaktır. Yine de başka çare kalmamışsa..?

Kılıçdaroğlu’na linç girişimi üzerine MHP liderinin ilan ettiği manifesto, hem bugün iktidarı paylaşan yerleşik birtakım güçlerin çoğulcu demokrasiye gidişi önleme yönündeki kararlılıklarının ifadesi hem de iktidar koalisyonunun sürmesi için dizginlere kendisinin -ve temsil ettiklerinin- daha fazla hâkim olması şartının dile getirilişi.

Şöyle bitireyim: Buraya kadar andığım-anmadığım pek çok olguyu bilgiyi edindikten sonra vardığım yargının yüzde doksanının, annemin telefonda söylediği iki cümleyle birlikte zihnimde oluşurması neyin göstergesidir? Benim muhteşem zekâmın ve tahmin-öngörü ve kavrayış kabiliyetimin mi? Tabii ki değil. Zaten bu büyük başarıyı muhtemelen milyonlarca başka insanla paylaşıyorum. Bu sorunun cevabı, başka bir soruyu cevaplandırarak bulunabilir: Bir topluma ve memlekete bu kadar ısrarla, bu kadar acımasızca, hunharca nasıl yazık edilir?

Seçimi 'Kılıçdaroğlu doktrini' kazandı

CHP'de yapılan ilk seçim değerlendirmesine göre kentli muhafazakarlardan oy almayı hedefleyen "Kılıçdaroğlu doktrini" başarılı oldu. "CHP sağa kayıyor" eleştirilerine karşın ısrarla sürdürülen politik tutum ve söylem değişikliği ile halktan aralarında İstanbul ve Ankara'nın bulunduğu çok sayıda büyükşehiri yönetme izni alındı.

NERGİS DEMİRKAYA

CHP'nin 31 Mart seçim değerlendirmesine göre, Ekmelettin İhsanoğlu'nun Cumhurbaşkanı adayı gösterilmesi, Saadet Partisi lideri Necmettin Erbakan'ın anma törenine katılım gibi, "Sağa kayıyoruz" eleştirilerine yol açan politik tutum ve söylem başarı getirdi. "Kılıçdaroğlu doktrini" olarak nitelendirilen yaklaşım ile kentli muhafazakarlar ulaşıldı ve bu sayede birçok büyükşehir el değiştirdi.

YSK'nın resmi olmayan sonuçlarına göre CHP, Türkiye'nin üç büyük ili İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere toplam 21 şehirde yarışı önde tamamlayarak bu kentleri yönetme hakkını kazandı. Seçim sonuçlarıyla ilgili CHP'deki ilk değerlendirmelere göre 3 büyükşehirin yanı sıra aralarında Antalya, Adana, Mersin gibi hem nüfus hem de ekonomik büyüklükleri ile dikkat çeken bu illerin nüfusu Türkiye'nin toplam nüfusunun yarısından fazlasını oluşturuyor. CHP de bu durumu, "Türk halkı bize 81 milyonun 42.5 milyonunu yönetme izni verdi. Toplumun yarısından fazlası bize "sen yönet" diyor" şeklinde yorumladı.

MARX-LENİN'Lİ KILIÇDAROĞLU DOKTRİNİ

Seçim sonuçlarına yönelik ilk değerlendirmelere göre, Türkiye'yi bugünkü değişim noktasına getiren "Kılıçdaroğlu doktrini" oldu. Edinilen bilgiye göre bu doktrinin iki ideolojik temeli var. Birincisi Karl Marx'a dayandırılan, "Yenilmez iktidar, devrilmez lider yoktur. Onu yenilmez ve devrilmez gören, değişimin önündeki tıkaç onlar değil, sensin. Sen kendini değiştirirsen başarısın" yaklaşımı. İkincisi Lenin'in otoriterizmle savaş stratejisi. Bu stratejide de demokrasiden yana bütün güçlerin bir araya getirilmesini içeriyor.

SAĞA KAYMA DEĞİL AMAÇ KARŞI MAHALLEDEN OY ALMAK

CHP'ye göre "Kılıçdaroğlu doktrini" adı verilen bu yaklaşımın adımı 2013 yılında atılmaya başlandı. 2014 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimine MHP ile birlikte İslam İş Birliği Teşkilatı Genel Sekreterliği yapmış Ekmeleddin İhsanoğlu'nun aday gösterilmesi bunun ilk adımıydı. Saadet Partisi Genel Başkanlığı yapmış Necmettin Erbakan'ı Anma Töreni'ne CHP Genel Başkanı Kemal

Kılıçdaroğlu'nun katılımı, BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun ölümünün ardından başsağlığı mesajı yayınlanması gibi "sağa açılma" olarak nitelendirilip eleştirilen birçok adım, aslında konjonktürel adımlar değildi. Geçen zaman diliminde "Parti sağa kayıyor" eleştirilerine karşın adım adım ve ısrarla yürütülen bu politik tutum ve söylemin amacı "karşı mahalle"den oy almaktı.

TUTUM VE SÖYLEM DEĞİŞTİ

Siyasal bir tutum olarak örülen bu çalışma kapsamında partide birçok odak-grup çalışması yapıldı. Bu çalışmalarda sağ-muhafazakar seçmenin tutumu, algıları, duyguları ele alınırken, bu doğrultuda dil ve söylem değişikliğine gidildi. Örneğin "çağdaşlık", "özgürlük" ifadelerinin sağ-muhafazakar seçimde karşılık bulmadığının tespiti üzerinde sloganlarda buna çok fazla yer verilmedi. Son yerel seçimde olduğu gibi sağ-muhafazakar seçimde olumlu karşılanabilecek, onların dünyasına daha yakın ifadelere özen gösterildi. Yeni sistemi tanımlamak için kullanılan diktatör, padişah, kral ifadeleri tek tek ölçüldü, bazılarının kullanılmamasına karar verildi.

DOKTRİN KENTLİ MUHAFAZAKARLARDAN OY GETİRDİ

Partiye göre istikrarlı ve ısrarlı bir çalışmanın sonunda bugün "Kılıçdaroğlu doktrini" olarak tanımlanan tezin doğruluğu seçim sonuçları ile ortaya çıktı. Hedeflendiği gibi doktrin büyük, metropol şehirlerde, başta o şehirlerin periferinde yaşayan kentli muhafazakarlarda karşılık buldu ve oy alınmaya başlandı. 31 Mart seçimlerinde ortaya çıkan değişim de böyle sağlandı.

BELEDİYELERDE İLK İŞ ÜRETİM EKONOMİSİ, İSTİHDAM

Yerel seçimlerle ortaya çıkan tabloyu "iktidar inşasının ilk aşaması" olarak gören CHP, bundan sonraki süreci de bu iktidarı tam anlamıyla inşa ile geçirecek. Bu açıdan kazanılan belediyelerin tamamında o kentlerin birincil ihtiyaçlarını çözmeye dönük adımlar atılacak. Öncelik istihdamın artırılması için yeni üretim ekonomisinin oluşturulması olacak.

Aday tanıtım toplantısında 'anayasayı ihlal' gündemi

Aday tanıtım toplantısında konuştuğum bazı partililer, CHP'nin gerilimi yükseltmesi durumunda, bundan AK Parti'nin ve adayı Binali Yıldırım'ın kârlı çıkacağı yorumunu yaptılar. Neye dayanarak söylediklerini bilmiyorum ama bu, rakibini gözünde fazlaca büyütme anlamına gelmiyor mu? Kimileri de "CHP, gerilim siyaseti yerine seçmene umut veren bir söylemle sandığa giderse kazanma olasılığı artar" dedi. Doğrudur ısrar, neden kaybettirsin?

ÖZLEM AKARSU ÇELİK

Yazının başlığından, aday tanıtım töreninde herkesin bu konuyu konuştuğu zannedilmesin. Ancak ben gördüğüm herkese sordum. Çünkü konu mühim.

CHP'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mansur Yavaş, dün ATO Congressium'daki aday tanıtım toplantısında ilk icraatını şu sözlerle açıkladı: "Söz veriyoruz, belediyedeki görevimize başladığımızda ilk icraatımız, makam araçlarını azaltmak ve şahsımınki de dâhil olmak üzere belediyeye ait bütün makam araçlarının çakar ışıklarını sökmek olacaktır."

Biz Ankaralılar, onlarca arabalık konvoyların çakar lambaları ve sirenleriyle günün her saati trafiği kâbusa çevirmesinden bıktık usandık gerçekten. İster korkudan deyin ister görgüsüzlükten... Her ne amaçla yapıyorsa yapılsın sadece bu konvoylar bile siyasetçilerin kendilerini fildişi kulelere nasıl hapsettiğinin apaçık kanıtı. Pek çok konudaki gibi siyasi iktidarın bu konuda da muhalefeti kendisine benzetmeyi başarmış olması ise işi daha da nahoş kılıyor.

Son günlerin en nahoş konularından biri de Binali Yıldırım'ın, Anayasa'nın 94'üncü maddesi apa-

çık ortadayken AK Parti'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı olmasına rağmen Meclis Başkanlığı görevini bırakmaması ve buna karşılık CHP'nin tutumunun, toplumun iktidara muhalif kesimlerince sinik bulunması...

CHP, ANAYASAYI İHLAL KONUSUNU NEDEN BÜYÜTMÜYOR?

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, milletvekillerinin ve parti yöneticilerinin tam kadro katıldığı Mansur Yavaş'ın aday tanıtım toplantısındaki konuşmasına şu sözlerle başladı, "Bu toplantıda bir eksliğimiz var. Sayın Levent Gök, TBMM Başkanvekili, aramızda yok. Çünkü o, tarafsızlığı nedeniyle yasaya duyduğu saygı nedeniyle aramızda yok." Demek ki bu konu önemli Kılıçdaroğlu için. Peki o zaman niçin geçen hafta, "Binali Bey'in istifa etmesine gerek yok. Zaten biz kazanacağız. Binali Yıldırım zaten tekrar Ankara'ya gelecek" dedi; ardından bu konuda Yüksek Seçim Kurulu'na (YSK) başvurup başvurmayacakları sorusuna, YSK'ya güvenmedikleri için başvurmadıkları yanıtını verdi? Oysa CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, art arda yaptığı çağrılarla ve yılın ilk günü verdiği soru önergesiyle Anayasayı ihlal eden Meclis Başkanı Binali Yıldırım'ı defalarca istifaya çağırmişti. Özel, Gazete Duvar'a verdiği röportajda YSK'nın, CHP'nin olası başvurusunu reddetmesi durumunda Binali Yıldırım'ın Anayasa'yı ihlalinin toplum nezdinde meşrulaşması ihtimalinden söz etmiş, parti organlarının bu konuyu her yönüyle değerlendireceğini ifade etmişti. Demek ki bu değerlendirmeler sonucunda "Anayasayı ihlali büyütmemelim" kararı alındı. Anlamak mümkün değil.

PARTİLİLERİN YORUMU...

Aday tanıtım toplantısında konuştuğum bazı partililer, bu konuda CHP'nin gerilimi yükseltmesi durumunda, bundan AK Parti'nin ve aday Binali Yıldırım'ın kârlı çıkacağı yorumunu yaptılar. Neye dayanarak söylediklerini bilmiyorum ama bu, rakibini gözünde fazlaca büyütme anlamına gelmiyor mu? Kimileri de "CHP, gerilim siyaseti yerine seçmene umut veren bir söylemle sandığa giderse kazanma olasılığı artar" dedi. Doğruda ısrar, neden kaybettirsin?

"Sizce CHP yönetimi, Anayasa'ya göre istifa etmesi

gereken Binali Yıldırım'a neden yüklenmiyor?" soruma verilen en ilginç yanıtlardan biri de şuydu: "Nasıl olsa YSK kabul etmeyecek. Biz başvurmayalım, o da istifa etmesin. Seçildiği takdirde Anayasa'yı ihlalden seçimi iptal ettirme şansımız olur". Bu yorum sahibine yönelttiğim, "Anayasa'ya uymaz dediğiniz YSK, seçimden sonra neden iptal kararı versin?" soruma ise mantıklı bir yanıt alamadım.

Yorumlara bakılırsa CHP yönetimi, bu hamleyle neyi amaçladığı konusunda partilileri henüz ikna edememiş.

YILMAZ ATEŞ'TEN CHP YÖNETİMİNE 'İKİRCİKLİ TAVIR' ELEŞTİRİSİ

Konuyu, aday tanıtım törenine katılan, 2004 Yerel Seçiminde CHP'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Yılmaz Ateş'le de konuştuk. Ateş, o dönem TBMM Başkanvekili idi ve aday gösterilir gösterilmez istifa etmişti. Şunları söyledi:

"Sayın Binali Yıldırım Bey saygın bir şahsiyettir. Uzun süre önemli görevlerde bulunmasına rağmen saygınlığını korumaktadır. Anayasa'nın 94'üncü Maddesinin bu açık hükmüne rağmen adaylık ile TBMM Başkanlığını bir arada sürdürmemelidir. Kendisini yıprattığı gibi anayasa, hukuk ve anayasal düzen de zarar görecektir. Türkiye'yi böyle bir tartışmanın içinde tutmamalıdır. 2004'te partim, Ankara Büyükşehir Belediye başkan adaylığımı açıkladığı gün TBMM Başkanvekilliğinden istifa ettim. Bugün CHP yönetiminin tutumu acı vericidir. İyi polis- kötü polisi oynamak yakışmaz. İkircikli tavır partinin saygınlığına gölge düşürmektedir. Anayasal kurumlara güvenmeliyiz, yanlışlarının üzerine gitmeliyiz."

'İZAN, NİZAM, İRFAN'

Mansur Yavaş'ın, 2014 Yerel Seçiminde kendisine "Yavaş Gardaşım Yavaş" sloganını bulan reklamcı Ateş İlyas Başsoy ile çalıştığını öğrendim bu seçimde de. Şimdiki sloganı ise "İzan, Nizam, İrfan"... İletişim fakültelerinde "en sade, anlaşılır, akılda kalıcı ve çarpıcı sloganın en iyi slogan olduğu" öğretilir. Peki "İzan, Nizam, İrfan" sloganı bu kurala uyuyor mu? Hayır. Siyasal iletişim uzmanları bakalım Yavaş'ın sloganları için neler söyleyecek...

Seçim süreci, gazeteciler için nasıl geçti?

Bir yandan haber kaynaklarıyla bir yandan gazeteciliği ayaklar altına almış meslektaşlarla mücadele ediyoruz haberler üretirken. “Önemli” her haberi kazıdığınızda altından “siyaset-sermaye-medya” üçlüsünün kirli ilişkileri dökülüyor. İşte önünüze gelen haberler bu cehennemin içinden çekip çıkardıklarımızdır.

ÖZLEM AKARSU ÇELİK

Herkes için zor ama gazeteciler için çok sancılı geçti. Başta siyasetçiler olmak üzere ülkede insan profiline içler acısı hali ve memleketin hal-i pürmelali ortada. İşte biz bu insanlarla, bu ağır koşullarda muhatap oluyoruz.

İdeolojik diye yutturulan pek çok kavganın basbayağı kişisel olduğunu biliyoruz. Üstüne üstlük siyasetin, hukukun, ahlakın olmadığı bir zeminde yaşanan bu olayları, bize “güncel siyasi meseleler” olarak yutturma-ya çalışanlara inat, doğru biçimde görüp değerlendirip, manipülasyonlardan arındırarak haberleştirmeye çalışıyoruz.

Toplum çürümüş halde! Gazeteciler de bu çürümüşlükten azade değil elbette.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının, 16 yılın sonunda Türkiye’yi getirdiği nokta, karşıtını da kendisine benzetmek oldu. Sadece siyasi partiler değil siyasi iktidara itiraz eden tüm kurumlar, yapılar, eleştirdiği ne kadar hastalık varsa bunları bünyesinde taşıyor bugün.

İnsanlar için, zengin olma hırsı, her türlü hasletin önüne geçti. Herkesi “şöhret olma” hastalığı sardı. Ortalık kibirli, benmerkezci, cahil, bencil, sığ ve kötücül insandan geçilmiyor. Cehenneme düşmüş gibiyiz.

“Güçlü” haber kaynaklarıyla her temas, iğne deliğinden geçmek demek bizim için. Ve ne yazık ki “yeni Türkiye”nin ister siyasetçi ister gazeteci olsun tüm “güçlü”leri, yukarıda saydığım hastalıkların pençesindedir. Gazetecilik, onaylama veya yerme makamı sanılıyor. Gazetecilere “dost/düşman” gözüyle bakılıyor. Kimse soru soralım istemiyor. Sorduğumuzda hakaret kabul ediyorlar. Çünkü her şeyin olduğu gibi gazeteciliğin tanımını da değiştirdi. Bunda meslektaşlarımızın da payı var.

“Ünlü gazeteci”, “uzman” veya “siyasetçi” sıfatını taşıyanların ve ekranlarda, gazete sayfalarında boy gösterenlerin pek çoğu, olağan koşullarda hayalini bile kuramayacakları makamları işgal ediyorlar bugün. Oralara emekleriyle, işin doğal süreciyle gelmedikleri için ömürlerinin sınırlı olduğunu farkındalar. Bu nedenle büyük bir iştahla saldırıyorlar “pasta”ya...

“Ünlü gazeteci”, “uzman” veya “siyasetçi” sıfatını taşıyanların ve ekranlarda, gazete sayfalarında boy gösterenlerin pek çoğu, olağan koşullarda hayalini bile kuramayacakları makamları işgal ediyorlar bugün. Oralara emekleriyle, işin doğal süreciyle gelmedikleri için ömürlerinin sınırlı olduğunu farkındalar. Bu nedenle büyük bir iştahla saldırıyorlar “pasta”ya...

Nefret söylemiyle kurulan cümleler ağızlarında sakız olmuş; masumiyet karinesinin ihlali vaka-i adiyeye bu insanlar için. Vatan-millet-Sakarya dedikleri, kişisel çıkarlardan ibaret! Kiminde şan şöhret, kiminde mal mülk, kiminde koltuk sevdası... Büyük sermaye gruplarının sahipliğindeki medyada, gözünü para hırsı bürümüş bu “aç” insanlara rağmen biraz da olsa habercilik yapıyorsa, vaziyeti kurtaran, üç beş emekçi cengâverdir.

Saygı duyduğum bir meslektaşına çürümüş siyasetçilerden, çürümüş haber kaynaklarından ve çürümüş gazetecilerden bahsederken derin bir iç çekti ve şöyle dedi, “Biz başımızı eğmedik, gazetecilikte ısrar ediyoruz hâlâ. Bunun gururu bize yeter!”... İç çekme sırası bendeydi. “Evet” dedim, “Başımız dik”... “Dario Fo’nun dediği gibi, başımız dimdik yürüyoruz çünkü boğazımıza kadar pisliğe batmış durumdayız.”

Bu pisliğin içinde habercilik yapmaya çalışmak inanın çok zor. Bir yandan haber kaynaklarıyla bir yandan gazeteciliği ayaklar altına almış meslektaşlarla mücadele ediyoruz haberler üretirken. “Önemli” her haberi kazıdığınızda altından “siyaset-sermaye-medya” üçlüsünün kirli ilişkileri dökülüyor. İşte önünüze gelen haberler bu cehennemden içinden çekip çıkardıklarımızdır. Bu da kayıtlara geçmeli.

'Erdoğan iyi çevresi kötü' söylemi bu kez yetmez

Her şeye rağmen Erdoğan hâlâ “hata yapmayan” ama en yakınları tarafından “aldatılabilen” pozisyonunda tutulmak isteniyor. Erdoğan’ın, “yenilmez siyasetçi” imajının aldığı derin yarayı, son yıllarda sıkça tanık olduğumuz, “kendisi iyi ama çevresi kötü” çalışmasıyla atlatması bu kez pek mümkün görünmüyor.

ÖZLEM AKARSU ÇELİK

Cumhurbaşkanı ve aynı zamanda Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Genel Başkanı Erdoğan, "gönüllerin huzur bulabilmesi"nin kriterlerini şu cümlelerle açıkladı: "Şimdi 10 milyonu aşkın seçmenin olduğu İstanbul'da, kalkıp da 13-14 bin oy farkla bir seçimi kazandım havasına kimsenin girmeye de hakkı ve salahiyeti yoktur. Çünkü İstanbul'da bu işin çok daha huzurlu olabilmesi için gönüllerin huzur bulabilmesi için burada hakikaten bütün yasal olarak müracaat edilmesi gerekli itiraz mercileri neresidir? İlçe ve il seçim kurulları. Neresidir bir üstü? YSK'dır. Bu itirazlar biter, çıkan netice de başımız gözümüz üstünerdir. Olay bu kadar basit!"

Aynı konuşmasında 2014 Yerel Seçiminde itirazlar üzerine tekrar seçim yapılan Yalova ve Ağrı örneklerini veren Erdoğan'ın, "Olay bu kadar basit!" diyerek anlatmak istediği ihtimal, İstanbul Büyükşehir seçiminin tekrarlanması.

Yüksek Seçim Kurulu (YSK), Adalet ve Kalkınma Partisi'nin, İstanbul'da oyların tamamının yeniden sayılması talebini dün akşamki toplantısında reddetti. Şimdi AK Parti'nin İstanbul'u vermemek için elinde kalan son hamle, seçimi tekrarlatmak amacıyla yapacağı başvuru... İstanbul'u kaybetmemenin yanı sıra bir hedefi daha var bu mücadelenin: Kendi kitlesini konsolide etmek ve bugüne kadar sandıktan aldığı söyletiği meşruiyetini korumaya çalışmak...

SEÇİM TEKRARLANIR VE YİNE İMAMOĞLU KAZANIRSA...

Peki ya İstanbul Büyükşehir seçimi tekrarlanırsa ve Binali Yıldırım, Ekrem İmamoğlu'na ciddi bir farkla yenilirse? Böyle bir ihtimal de var.

Seçmen, devletin tüm imkânlarını seferber etmesine ve medyanın yüzde 90'ını kontrol altında buldurmasına rağmen AK Parti'nin yenilebileceğini 31 Mart'ta gördü. Muhalefetin sandıklara sahip çıkabildiğine ve süreci yönetebildiğine de ikna oldu. Bu nedenle tekrarlanacak bir seçime daha ciddi asılabilir muhalefet partileri ve onların seçmenleri.

31 Mart yaklaşırken kimileri, sonuçtan umutsuz

olduğunu, şu karamsar sözlerle anlatıyordu, "Erdoğan kazanamayacağı seçime girmez!; İstanbul'u ve Ankara'yı asla muhalefete bırakmaz; AK Parti, İstanbul ve Ankara'da yenilirse Türkiye karışır..." Benzer yorumları hatta daha kötümserlerini, sandıklar kurulana kadar duyduk. Ancak sandıktan bambaşka sözler çıktı. Gelinek noktada moral üstünlüğü muhalefete...

GERİLİMİ DAHA DA TIRMANDIRABİLİR

İktidarının 17'nci yılında, seçmenin karşısına yeni bir hikâye ile çıkamayan Erdoğan, siyaset kurumuna kendisinin dayattığı "İttifaklar ve 50 artı 1" in, bizzat mağduru olabileceğini düşünemedi. Karşısındaki ittifakı, beka söylemiyle ve PKK ile işbirliği gibi suçlamalarla alt edebileceğini sandı. Her gün üç dört yerde konuştu, tüm televizyonlar konuşmalarını canlı yayınladı ama yine de ekonomik krizle mutfağı yanan seçmeni ikna edemedi. Gördük ki, özellikle İstanbul ve Ankara'yı kaybetmesi, iktidar için kötü bir sürpriz oldu. Ancak Erdoğan, ani ve keskin manevra kabiliyetine sahip bir siyasetçi.

İktidarın, İstanbul'daki seçim sonuçlarına itirazlarını değerlendiren CHP Sözcüsü Faik Öztrak "mızıkçılık" benzetmesini yaptı, "Seçimlerde mızıkçılık yapan iktidar, demokrasi ve hukuk devleti konusunda ciddi tereddüt yaratır" dedi.

İktidar, bir yandan mızıkçılık yapıp diğer yandan gerilimi tırmandırırken Cumhuriyet Halk Partisi sakin tonda devam ediyor mücadelesine. Muhalefet adına izlenebilecek en doğru yol bu. Ancak iktidar muhalefete daha sert hamlelerle yüklenebilir. Muhalefetin buna nasıl cevap vereceğini, bu hamlelere hazırlıklı olup olmadığını bilmiyoruz. 'Sandık kurullarında FETÖ'cüler vardı' iddiasıyla biraz daha yükseltilecek bu gerilim, bir süre buradan yürütülebilir. ÖSYM'nin eski Başkanı Ali Demir'in FETÖ'den tam da bu süreçte gözaltına alınması tesadüf bile olmayabilir. Bütün bunlar yetmezse yerine 'İkinci bir Gezi'yi zorluyorlar' gibi daha sert argümanlar da kullanabilir Erdoğan ve partisi.

İKTİDARDAYKEN MUHALEFET ETME TAKTİĞİ SÜRECEK

Muhalefetin, sandıklar açıldıktan sonra elde ettiği moral üstünlüğü, iktidarın art arda yaptığı hamleler ve açıklamalarla eşitlenir gibi olmuştu. YSK'nın son kararıyla moral üstünlüğü tekrar muhalefete geçmiş görünüyor.

Gezi'den, 17-25 Aralık'tan ve daha pek çok krizden güçlenerek çıkan Erdoğan, 15 Temmuz Darbe Girişimini de iktidarını tahkim ederken yoluna çıkması muhtemel herkesi etkisizleştirmek için sonuna kadar kullanmıştı. Bu kez ise işler o kadar kolay olmayacak Erdoğan için.

Erdoğan, İstanbul mücadelesini yürütürken de sürdürdüğü "iktidardayken muhalefet" etme taktiğini, İstanbul'u kaybetse de devam ettirmek zorunda. Seçimin hemen ardından 2 Nisan 2019 tarihli yazısında şöyle demişti Bahadır Özgür, "Şimdi tuhaf biçimde merkezde mutlak iktidar olsa da, yerelde muhalefet rolüne hazırlanıyor. Bunu da seçim öncesi muhalefetin dili olan krizi, iki kente muhalefet etmenin silahı haline getirerek yapmayı planlıyor."

'YENİLMEZ SİYASETÇİ İMAJI' BU KEZ SARSILDI

Bu yöntem tutar mı göreceğiz ama ona gelene kadar çözmesi gereken başka acil sorunları var Erdoğan'ın. Bu tip uzayan krizler, dedikoduların en fazla üretildiği dönemlerdir. İşte onlardan biri de AK Parti içinde Erdoğan'a komplo kurulduğu iddiası... Siyasi kulislerde, AK Parti'nin Ankara Büyükşehir'e aday ararken yaptırdığı kamuoyu anketlerinin sonucuna dair Erdoğan'ın yanıltıldığı iddiası dolaşüyor. Ankara adayı Mehmet Özhaseki'nin aslında ilk iki sırada bile yer almamasına rağmen Erdoğan'a birinci sıradaymış gibi sunulduğu iddiası çok gerçekçi görünmese de bu dedikodu iki açıdan ilgi çekici. Bir, AK Parti içinde güven ilişkilerinin ne boyutta olduğunu göstermesi açısından önemli. İki, her şeye rağmen Erdoğan hâlâ "hata yapmayan" ama en yakınları tarafından "aldatılabilen" pozisyonunda tutulmak isteniyor. Erdoğan'ın, "yenilmez siyasetçi" imajının aldığı derin yarayı, son yıllarda sıkça tanık olduğumuz, "kendisi iyi ama çevresi kötü" çalışmasıyla atlatması bu kez pek mümkün görünmüyor.

Muktedir kontrolü kaybedince

CHP'nin öncülüğünde bir araya gelen muhalefet partileri, yenilmez sanılan Erdoğan'ı 31 Mart'ta başta İstanbul ve Ankara olmak üzere önemli kentlerde yenmeyi başardı. Psikolojik üstünlük 17 yıl sonra muhalefete geçti. Bunun bedelini CHP lideri az kalsın canıyla ödüyordu. O ortamı yaratanlar, Kılıçdaroğlu'nu linç etmek isteyenleri cesaretlendirenler, saldırıdan Kılıçdaroğlu'nu sorumlu tutacak kadar izanını yitirmiş olanlar bu yaşananların yanlarına kâr kalacağını düşünmesinler.

ÖZLEM AKARSU ÇELİK

31 Mart Yerel Seçimi'ne iki hafta kala CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile İzmir'in ilçelerine gittik. Dönüş yolunda uçaktaki özel sohbette Kılıçdaroğlu'na seçim öncesi veya sonrası için provokasyon ihbarı alıp almadıklarını sordum. "Alıyoruz" dedi. Kendisine yönelik olası saldırılara dair duyularını konuşmadık ama Kılıçdaroğlu endişeli bir yüz ifadesiyle 'bu dönemde yapılacak bir provokasyonun sonuçlarının çok tehlikeli olacağını' söyledi.

31 Mart Yerel Seçimi yapıldı bitti ama siyasi iktidarın sonucu kabullenmemesi nedeniyle seçim bir türlü nihayete eremiyor. Bu akıl dışı ve hukuksuz sürecin en zor yanı da olan bitenin rasyonel değerlendirilmesini yapmaya çalışmak. Biraz matema-

tik bilgisi olanlar şunu bilir: rasyonel bir sayının irrasyonel bir sayı ile çarpımının sonucu da irrasyoneldir.

AKILDAN GEÇEN SÖZE DÖKÜLEMİYEN SORULAR

Yüksek Seçim Kurulu(YSK)'na sunulan hukuk dışı iddiaları yasal dayanağı olan birer "delilmiş" gibi kabul ederek yorum yapmanın anlamı yok. Seçim gecesinden itibaren süreci çok iyi yöneten Cumhuriyet Halk Partisi, siyasi iktidarın kendisini çekmeye çalıştığı mindere çıkmamakla en doğru olanı yapıyor. Diğer muhalefet partileri de öyle. CHP'nin ısrarla tekrarladığı 'İstanbul seçimini biz kazandık, mızıkçılık yapmayın!' sözünün arkasında yatan

mantık bu. Bunun dışındaki tüm tartışmalar ve kendini savunma ihtiyacı olarak görülecek detaylı anlatımlar, siyaseti maniple etmek isteyen gayrimeşru çabalara meşruiyet kazandırmaya yarar. ‘İstanbul’da seçim tekrarlanırsa hangi aday yüzde kaç oy alır; Ramazan Bayramının şimdiden Cumhurbaşkanlığı kararıyla 3 Haziran’den başlayarak 9 günlük tatil ilan edilmesi, iç turizmi canlandırmayı mı amaçlıyor yoksa olası bir seçime hazırlık mı; uzun bayram tatili, CHP seçmenini tatile gönderip AKP-MHP seçmeniyle seçimi alma taktiği mi; YSK her an seçimi iptal edip Türkiye’yi bambaşka bir yola sokabilir mi?..’ vb. sorular herkesin aklından geçiyor ama kimse bunları söze dökmüyor. Çünkü gayrimeşru girişimleri meşruymuş gibi tartışmak doğru değil! Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi, mesnetsiz iddialarla gündemi meşgul etmeye devam ediyor.

İKTİDAR YENİLGİYİ KABUL ETMEZSE NE OLACAK?

Bazı ihtimallerin fıslıtyla dahi olsa konuşulmaması ise yaşanması muhtemel felaketlerin dehşetinden kaynaklanıyor. Siyasi iktidar kaybettiğini kabul etmezse ne olacak? Kimsenin aklına getirmek istemeyeceği ağır sonuçları olan bir soru bu.

Koşullar ve amaçlanan bugünkünden farklı olsa da yakın tarihte yaşanmış bir örnek dönem var: 7 Haziran-1 Kasım 2015 arası... O beş aylık süre zarfında gerçekleşen katliamlarda sivil ve güvenlik görevlisi yüzlerce kişi öldü, yüzlerce insan uzuvlarını kaybetti.

7 Haziran 2015 Genel Seçiminde AK Parti yüzde 40.87 oy alarak 258 milletvekili sokmuştu Meclis’e. HDP’nin aldığı oy ise yüzde 13.12’ydi... 1 Kasım 2015’te oy oranları dramatik biçimde değişti. AK Parti oyunu yüzde 49.50’ye çıkardı, Meclis’te 317 milletvekiliyle temsile hak kazandı. HDP’nin oyu ise yüzde 10.76’ya geriledi. HDP’nin 7 Haziran’da 80 olan milletvekili sayısı 1 Kasım’da 59’a düştü.

Şiddet ve korkuyla toplumun rızasının nasıl inşa edildiğine dair yüzlerce makale yazıldı 7 Haziran-1 Kasım sürecine dair. Peki aynı yöntem ikinci kez tutar mı? Toplumun, çok ağır travmalar yaşayarak deneyimlediği bir sürecin benzerini ikinci kez yaşadığında aynı tepkileri vermesi pek olası değil. Bundan daha kesin olan şu ki, 2015’in muktedirleri, bugün muktedir değiller.

Siyasi iktidar, İstanbul’u kaybetmemek için öne sürdüğü iddialara kendi seçmenini dahi inandıramıyor. Kullandığı yöntemler kendi tabanından dahi onay görmüyor. Bir de kendi yarattığı ve ön-

leyemediği bir ekonomik kriz gerçeği var. 2015’te, Konya’daki futbol maçında, 10 Ekim Katliamında hayatını kaybedenleri anmak için yapılmak istenen saygı duruşunu dahi çok gören ve katliamda ölenleri yuhalayacak kadar alçalan güruh da bugün ekonomik krizle boğuşuyor.

CUMHURBAŞKANLIĞI DEDİKODULARI

Uzun süre AK Parti hükümetlerinde bakanlık yapan bir siyasetçiye, seçim sonrası sohbetimizde “Ne olur şimdi?” demiştim. Eski bakan temennisini dile getirerek yanıtladı sorumu, “Bizim patrona uzun süredir kimse yanlış yapıyorsun diyemiyordu çünkü diyecek herkesi yanından uzaklaştırmıştı. Umarım, bu olumsuz sonuç, hayırlara vesile olur ve yeniden yanlış yanlışa diyenler çıkar. Cumhurbaşkanı da daha kucaklayıcı bir dil kullanır.” 31 Mart’tan bu yana yaşananlara bakılırsa bu sözler sadece bir temenni olarak kalacak.

Adalet ve Kalkınma Partisi, bir süredir toplumu heyecanlandıracak bir hikâye yazamıyor. Parti tabanındaki kişisel kredisinin sonsuz olduğu zannedilen Erdoğan bile bugün söylediklerini kendi kitlesine dinletemiyor. Katıldığı canlı yayınların reytingi de bunu doğruluyor. Erdoğan’ın, geçtiğimiz günlerde Twitter hesabından yaptığı “Türkiye İttifakı” çağrısı bile heyecan yaratmadı çünkü inandırıcı bulunmadı. Nitekim ortağı Bahçeli zaman kaybetmeden bu öneriye karşı çıktı.

Ankara kulislerinde ilk kez Cumhurbaşkanlığı dedikoduları dolaşiyor. Kim kimin altını oyuyor, kim kimin yerine göz dikmiş. Önemli iş insanlarına önemli bir bakanın ettiği hakaretler herkesin dilinde. Saray entrikaları ortalığa saçılmaya başladı. İlk kez Erdoğan’ın bir yol haritası olmadığından bahsediliyor.

Cumhuriyet Halk Partisi’nin öncülüğünde bir araya gelen muhalefet partileri, yenilmez sanılan Erdoğan’ı 31 Mart’ta başta İstanbul ve Ankara olmak üzere önemli kentlerde yenmeyi başardı. Oy oranı olmasa da psikolojik üstünlük 17 yıl sonra muhalefete geçti. Bunun bedelini CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu dün az kalsın canıyla ödüyordu. O ortamı yaratanlar, Kılıçdaroğlu’nu linç etmek isteyen kitleyi cesaretlendirenler, suçluları bir an önce yakalamayanlar, Kılıçdaroğlu’na samimi bir geçmiş olsunu dahi çok görenler, saldırıdan Kılıçdaroğlu’nu sorumlu tutacak kadar izanını yitirmiş olanlar bu yaşananların yanlarına kâr kalacağını düşünmesinler. Kendi çıkarları ve koltuklarını korumak için toplumu ateşe atanları herkes görüyor.

Şaka gibi!

Hafta bitiyor, şakalar hız kesmiyor! Meclis Başkanı ve AKP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Binali Yıldırım, haftanın şakacısı olma konusunda herkese fark atmış bulunuyor! Aktarması benden, Yıldırım'ın sözlerinde gizli, siyaset bilimcilere diploma yaktıran şakayı bulmak sizden! Haydi bakalım...

NUR BETÜL ÇELİK

Gerçeküstü bir dünyada bulunduğunuza, belki de aslında bir düş görmekte olduğunuza dair bir zanna kapıldığınız oluyor mu? Hani şöyle kendinizi çimdikleyip gerçekten uyanık mısınız anlama ihtiyacı duyduğunuz anlarda olduğu gibi... Sizi bilmem ama benim için Türkiye’de yaşamak giderek bu zannın gerçek olmasını umduğum bir hale dönüşüyor.

Hani bir aralar herkesin dilinde olan, bu gerçeküstü anları tanımlamak için kullandığımız ifadeyle her şey “Şaka gibi.” İçinde olduğumuz bu hafta da diğerlerini aratmayacak biçimde şaka bolluğundan nasibini almış. Haftaya hızlı başladık. Önce 7 Ocak’ta eski milletvekili, gazeteci Eren Erdem’i sabah önce tahliye edip, sonra daha akşam olmadan ve tahliye gerçekleşmeden “ayy ne safsınızz, şaka yaptık şaka” diyerek tahliye kararını yakalamaya, sonra da tutuklamaya dönüştüren mahkemelerimizin şakacılıklarına maruz kaldık. Yine hafta başında kendisine Mozart dinletmeye kalınların densizliğini, “Mozart’lı faşizmi” tabak gibi önümüze seren konuşmasıyla gündemi belirledi yine Cumhurbaşkanımız. Tam, yok canım kendileri şaka yapmış olmalılar, diyordum ki faşistlerin şu yaptıklarına bakın, başladılar sosyal medyada Mozart’ın Türk Marşı’nı çalan ünlü piyanistlerin videolarını yaymaya. Vallahi bu da şaka gibi! Neden Türk Marşı? Mozart, Türk Marşı bestelediği için Türk dostu oluyor, ancak böyle yüce milletimizin asil kulaklarına hitap edebiliyor herhalde. Utanmasalar Türk milliyetçisi filan ilan edecekler! Şaka olmalı bu değil mi? Öyledir öyledir, kesin öyledir. Değilse yandık, o zaman akıl dönmek üzere tatile gitmiş demektir!

Neyse tam bu konuda ortada karşılıklı bir şakalaşma durumu olduğuna kendimi ikna etmişim ki Gazete Duvar’da Orhan Gazi Ertekin’in Palu Ailesi ile ilgili yazısına denk geldim. Yazıda bahsedilen skandalın sıradanlığı meselesini anlamak için o ana dek dikkatimi çekmemiş olan Palu Ailesi ile ilgili hızlı bir internet taraması yaptım. Yazıyla öğrendiğim detaylar birleşince, sıradanlaşmış kötülüğün, o kötülüğü ısrarla görmezden gelen Türk yargısının, bir TV kanalının ekranlarının reyting peşinde bu kötülüğe pervasızca açılmasının garipliğinin karşısında donup kalmış halimiz tiksindirdi beni. Şaka olmalıydı, şakası bile ağırken gerçeğine katlanmak imkansızdı.

Derken dünkü akademisyen yargılamalarında, yine adalet dağıtan (!) yargımızın bir şakasıyla karşı karşıya kalmaz mıyız!? “Beraatımı istiyorum. ‘Yaşasın adalet!’ diyorum” sözleriyle savunmasını tamamlayan akademisyene hakimin cevabı şaka değilse ne olabilirdi: “Çok iddialı şeyler söylemeyin.”

Bu hafta Cumhurbaşkanımızın şakacılığı üstünde. Son konuşmalarından birinde kıyılarımızın betonlaşma tehdidi altında olduğunu, bazılarının kıyıları, ormanları yağmalayarak dikey yapılaşma peşinde çevreye zarar verdiğini anlatmış. Kendisi bu şakayı seviyor, daha önce de İstanbul için çirkin yapılaşma eleştirisi yapmıştı. Büyük projeler için kıyıya uğratılan İstanbul’un Kuzey Ormanlarını, Ankara’nın Atatürk Orman Çiftliği ağaçlarının Saray’ın inşası ve ucube bir oyun parkı için, ODTÜ ormanlarınınsa yol yapma bahanesiyle nasıl yok edildiğini düşününce bu bir şaka olmalı değil mi?

Hafta bitiyor, şakalar hız kesmiyor! Meclis Başkanı ve AKP’nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Binali Yıldırım, haftanın şakacısı olma konusunda herkese fark atmış bulunuyor! Aktarması benden, Yıldırım’ın sözlerinde gizli, siyaset bilimcilere diploma yaktıran şakayı bulmak sizden! Haydi bakalım:

“Tartışma Anayasa 94’e göre siyasi faaliyetler yapılır mı? Yapılmaz... Bizim yaptığımız bir siyasi faaliyet yok. Seçim bir siyasi faaliyet değildir. Seçim aday olduğunuz işle ilgili vatandaşlara ne yapacaksınız, niye aday oldunuz, bunu anlatmaktır. Ben şimdi işin mahiyeti olarak soruyorum, eğer Meclis başkanı bağımsız bir milletvekili olsaydı ne olacaktı, belediye başkan adayı olsaydı ona ne diyecektik?”

Yaa işte, hal böyleyken böyle. Bu sözler tecrübeli bir politikacının ağzından çıktığına göre ancak şaka olarak kabul edilebilir herhalde. Yoksa??? Akılımı yitirmiş olmalıyım, bunları gerçek sanıyorum. Derken Devlet Bahçeli imdada yetişti. Ruh sağlığımız bozukmuş. Belli ki ben de sanrılar içindeyim, şakayla gerçeği ayıramıyorum; aklımı gören varsa haber versin.

Galiba birileri bizimle dalga geçiyor!

Ŗu bizim cinnet halimiz

Ölçüyü baştan kaybettik, hukuku hiç ettik. Siyasal partilerin aralarındaki ittifaklar, sınırların gittikçe silikleştiği, ölçüyü iyice kaçırdığımız Ŗu ortamda hiçbir anlam taşıyor. Karşılıkları yok! Kaos içinde kim kiminle ne için ortaklık kuruyor biliyor muyuz?

NUR BETÜL ÇELİK

Türkiye’de yaşamak duygu karmaşası yaratıyor. Dört mevsim aynı anda yaşandığı için bu kadar övündüğümüz ülkemizin değişken hali gibi ruh halimiz de gün içinde çeşitlerden çeşit beğen bir öyle bir böyle. Kâh şeniz, kâh asabi. Canımız bur- numuzda, etrafta azarlanacak birilerini bulsam da rahatlasam diye gözlerimiz radar, kulaklarımız en halisinden, en kalitelisinden alıcı kesilmiş. Sonra bir bakıyorsunuz ipek olmuşuz. Sanırsın hoşgörü abidesiyiz. Ama damarlarımız açıkta basılmayı bekliyor. Uzaklarda uygun birilerini seçiverdi mi gözlerimiz, atmaca gibi bekliyoruz, ah bir bassa da damarıma şöyle canına okusam diye. Mesela şu son üç gün içinde sıradan her yurttaşın işinin düşeceği farklı dairelerde durup dururken azar işittim. Daha ağzımı açtığım, meramımı anlatma- ya başladığım anda beklemediğim bir saldırıya uğradım. İnsan bir an neye uğradığını şaşırı- yor. Basit bir talebin neden bu kadar yüksek bir gerginlik yarattığını, seslerin o incitici, aşağılayıcı tona neden bürünüverdiğini anlamaya çalışmak- tan yorgun düşüyor. Elbette aynı tonla karşılık verseniz kan gövdeyi götürebilir inanın.

Şu cinnet halimize bakınca bu ülkede psiki- yatrların, psikologların haline çok üzüldüğümü söylemeliyim. Kendini bilmeyen, duygularını ayırt etme yetisini neredeyse tamamen kaybetmiş bizleri sağaltma sorumluluğunu sırtlamak hiç kolay olmasa gerek. Babamın Zihni Sinir proje- lerinden biri, hepimizi Konya Ovası’na toplayıp başımıza birer psikolog, iletişim uzmanı, gerekirse psikiyatrist koymak. Ama projenin aksayan bir yanı var, onları kime emanet edip başlarına kimi koyacağız?

İlişkiler, toplumsallığın başat kurucuları. Bir top- luma ait olduğumuz duygusunu da ilişkilerimize borçluyuz. Toplum imgelemi, en yakınımızdan en uzağımıza içinde olduğumuz veya muhtemel ilişkilerimizden filizleniyor. Türkiye’de yaşadığı- mıza benzer koşullar hüküm sürüyorsa bir yerde, toplumsala dair imgelemimiz de yaralanıyor.

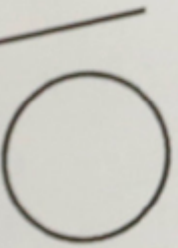
Kimi yerde tamamen çöküyor.

Nirengimizi kaybettik. Ölçümüz kalmadı. Ölçü yoksa uzlaşmaz olmaz. Anlaşmaz olmaz. Konuşmak, kaynaşmak, uzlaşmak, anlaşmak Türk- çede işteş denilen türden karşılıklılık, birliktelik, çokluk ifade eden eylemler. Bu tür eylemlerin gerçekleşebilmesi, yapanların asgari düzeyde birbirlerini anlamalarını sağlayacak bir ortaklı- ğı varsaymalarıyla mümkündür. Bu ortaklıklar gündelik pratiklerimiz içinde şekillenir; böylece birilerine bir şeyler anlattığımızda karşımızda- kinin bizimle aynı deneyimi yaşamasa bile bizi anlayacağını biliriz. Pratiğimizin kaotik olduğu, uzlaşmalarımızın çözüldüğü, kuralı, ölçüyü, ölçütü yitirdiğimiz bugünkü gibi bir durumda geriye ka- lansa yalnızlar kalabalığı olur. Her konuşma giri- şiminde işitilmediğini, anlaşılmadığını gördükçe gittikçe değersizleştiğini fark eden yalnızlaşmış, modern hayatın içinde yitmiş, artık Rousseauva- ri soyluluğundan da eser kalmamış vahşilerden ibaret bir kalabalık.

Ne yazık ki siyasal olanı kaybettikçe toplum- sal olan da siliniyor Türkiye’de. Ölçüyü baştan kaybettik, hukuku hiç ettik. Siyasal partilerin aralarındaki ittifaklar, sınırların gittikçe silikleş- tiği, ölçüyü iyice kaçırdığımız şu ortamda hiçbir anlam taşıyor. Karşılıkları yok! Kaos içinde kim kiminle ne için ortaklık kuruyor biliyor muyuz? Ahlakın kişiye özel hale geldiği bu ülkede ittifakların olabilmemesinin olanağı çoktan yitirilmiş görünüyor. Herkes bencilce kendi konumunu kurtarmanın peşinde. Şu tanık olduğumuz siyaset değil, hatta siyasetin parodisi bile değil. Kurum- lar, kurallar, ölçütler, sınırlar... Var mı? Nerede?

Basit nezaket kuralları bile yok artık. Herkes her- kesin “sen”i. Herkes herkesin “paspası”. Değersiz- leştikçe değersizleştirmek de mubah. Dolayısıyla durup dururken azarı işitince çok şaşırılmamak lazım.

ADALET
ADALET PARTİSİ

Necdet Gökçınar

BTP
BAĞIMSIZ TÜRKİYE
PARTİSİ

Selim Kotil

TKP
TÜRKİYE KOMÜNİST
PARTİSİ

Zehra Güner Karaoğlu

VATAN PARTİSİ
VATAN PARTİSİ

Mustafa İlker Yücel

CHP
CUMHURİYET HALK
PARTİSİ

Ekrem İmamoğlu

AK PARTİ
ADALET VE KALKINMA
PARTİSİ

Binali Yıldırım

DEMOKRATİK
PARTİ

DEMOKRATİK
PARTİ

Kararlıyım, kararsızım, kararlıyım....

Oyumuzu stratejik kullanmak elimizdeki en yakın fırsat. Başka yollar yaratıncaya, bu yolları etkili biçimde yaygınlaştırmaya kadar stratejik bir biçimde oy vermenin önemli bir araç olduğunu düşünüyorum. Fazla bir şey değiştiremeyebiliriz ama yurttaşlığımızın değerli olduğunu, haklarımızdan vazgeçmeye niyetli olmadığımızı gösterebiliriz belki de...

NUR BETÜL ÇELİK

Doğrusu 7 ya da 24 Haziran ile karşılaştırdığımda bu seçim beni pek az heyecanlandırıyor. Bunun pek çok nedeni var elbette. Ama en önemlisi, yaşadığımız rejim değişikliğinin ardından seçimin bizim açımızdan önemli katılım araçlarından biri olma fonksiyonunu yitirdiğini düşünmem. Yerel yöneticilerimizi seçeceğimiz halde yerel sorunlara dair pek az şey işitmemiz, yönetime aday olanlardan ziyade ülkenin Cumhurbaşkanı “ülkenin bekası” söylemiyle bol bol gördüğümüz, dinlediğimiz bir propaganda süreci geçirmemiz seçimlerle ilgili bu düşüncemi destekliyor. Bir katılım aracı olmaktan çok, rejim adına görüntüyü kurtarmanın bir yolu artık seçimler. Demokrasiymiş gibi yapan bütün otoriter rejimler seçimleri kullanırlar. Bizim için de gidiş o yönde gibi. Papatya falı bakıyorum sanki. Bunu düşününce oy verme konusunda kararsızım, heyecansızım.

Ayrıca seçimlere iki gün varken sandığa gitmeyi düşünenlerle kararsızların oranının da epey yüksek olduğu anlaşılıyor, bunun yalnızca benim kararsızlığım olmadığı açık kısacası. Özellikle iktidar medyası yazarlarının, iktidar sözcülerinin küskünlük zamanı olmadığı, testiye kırmamak gerektiği, bunun bir ders verme seçimi olmadığı yönündeki ifadelerini düşününce bu eğilimin güçlü olduğuna dair izlenimim pekiyor. Oysa, Türkiye’de seçimler her zaman fazlasıyla önemsenmiştir. Başka katılım kanallarının, örgütlenme tarzlarının pek de yaygınlaşmadığı bir siyasal kültür içinde seçimler, halkın kendi sesini duyurabildiği, ona sözünü değerli hissettiren neredeyse tek aygıt olmuştur. Yurttaş olduğunu gösterebildiği, makbul sayıldığını görebildiği biricik fırsat. Belki de bu nedenle seçimlere katılma oranları çoğunlukla epey yüksektir. Son birkaç seçime bakalım: 1 Kasım 2015, yüzde 85,18; 16 Nisan 2017 (Referandum), yüzde 86,4; 24 Haziran 2018, yüzde 86,24.

Bu seçimlerde, bu katılım oranları yakalanamayabilir. Genel bir boykot kararı olmamakla birlikte, 24 Haziran seçimlerinin ardından hayal kırıklığı yaşayan pek çok muhalif seçmen oy kullanmamayı seçebilir. AKP seçmenin de krizin ağır sonuçlarının hissedilmesiyle birlikte bir güven sorunu yaşadığı, bundan dolayı da bir tercih yapmaktansa hiç sandığa gitmemeyi tercih edebileceği tahmini temelsiz görünmüyor. 31 Mart akşamı başkalarıyla

birlikte bu sorunun da cevabını alacağız elbette. Eğer beklendiği gibi bir sandıktan kaçış söz konusu olursa bunun yalnızca bu seçimlere mi özgü olduğu, yoksa genel anlamda rejimin yarattığı bir geri çekilme mi olduğu sorusu üzerine de düşünmek gerekecek.

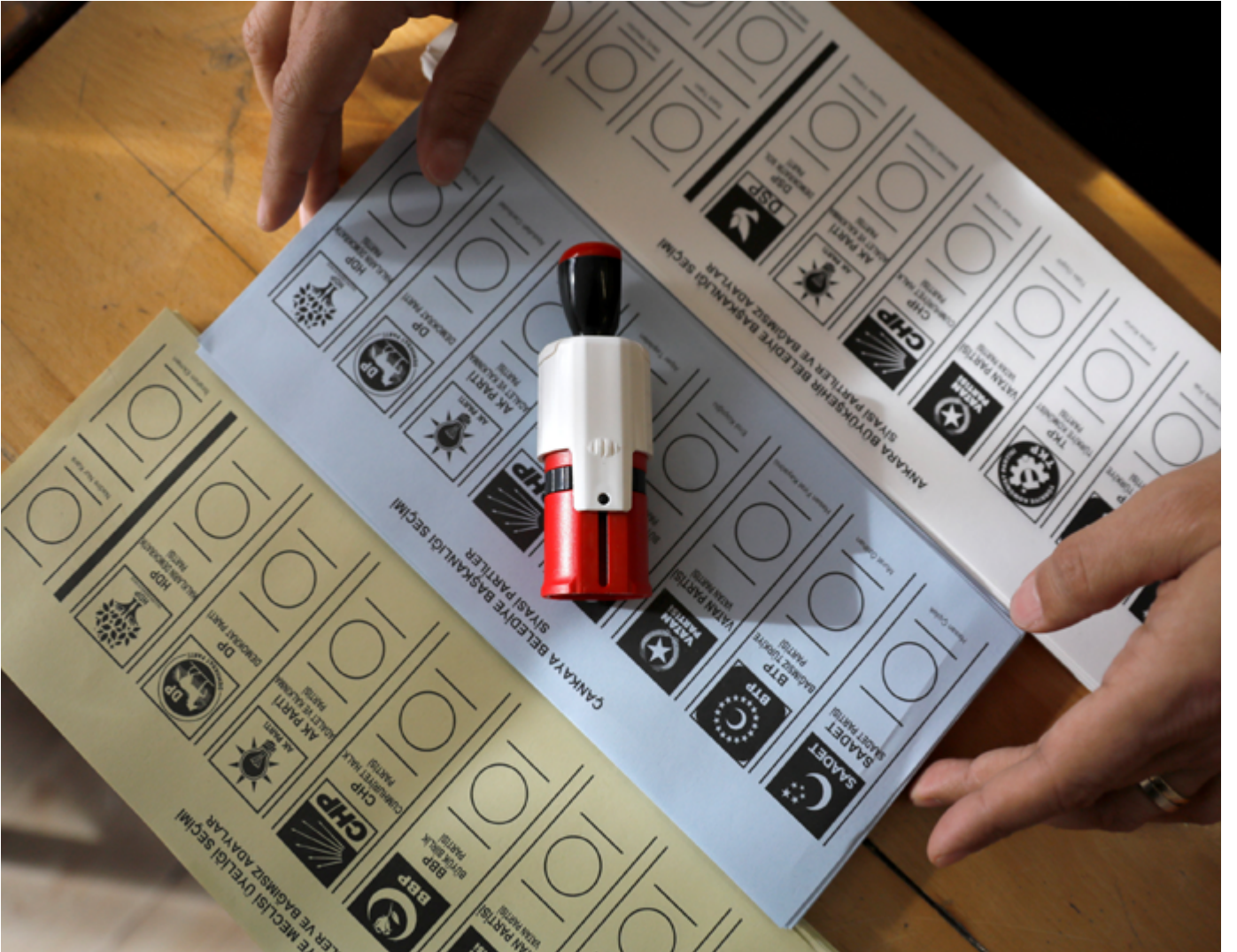
Hemen seçimler öncesinde sonuçlarla ilgili büyük umutlar beslemesem de oy vermenin önemine yine de inandığımı söylemem gerekir. Bunun başlıca nedeni, bu yeni rejimin yurttaş olarak elimde genel oy hakkı dışında pek az şey bırakmış olması. KHK’lı bir barış akademisyeni olarak çalışma hakkımdan yoksun bırakıldım. Onca yıl emek verdiğim mesleğimden kopartılmam yetmediği gibi adil yargılanma hakkımdan da yoksunum. Durup dururken, sırf barışı savunduğum için terörle iltisaklı ilan edildim; barış talep eden bir metni imzaladığım için terör propagandası suçuyla yargılanıyorum. İfade özgürlüğüm yok. İşimden olmam yetmedi, yurtdışında herhangi bir akademik faaliyete katılmam da engelleniyor. Pasaportuma tahdit konuldu. Ne bir mahkeme kararı var, ne de yurtdışı yasağı... Ama seyahat özgürlüğüm yok. Kendimi geliştirebilmem, başka işler yapabilmem konusunda da KHK’lı olmak nedeniyle engeller sayısız.

Ama ben yalnız değilim. Özgürlükler ve haklar açısından genel bir daralma yaşanıyor. Yurttaş olmakla elde ettiğimiz anayasal haklarımızı hep birlikte kullanamaz hale geldik. Gösteri yapamıyoruz, protesto edemiyoruz. Bilgi edinemiyoruz. Basınımız özgür değil. Sosyal medyada bile (oto) sansür var, geleneksel medyada ise durum “güldür güldür” ortada. Yaşadığımız hak erozyonu, özgürlük yoksunluğu giderek büyüyor. Her gün yeni bir örnekle karşılaşıyoruz. İşte bu iyice kısırılmış halimizde elimizde oylarımız dışında şimdilik pek bir şey yok. Oyumuzu stratejik kullanmak elimizdeki en yakın fırsat. Başka yollar yaratıncaya, bu yolları etkili biçimde yaygınlaştırmaya kadar stratejik bir biçimde oy vermenin önemli bir araç olduğunu düşünüyorum. Fazla bir şey değiştiremeyebiliriz ama yurttaşlığımızın değerli olduğunu, haklarımızdan vazgeçmeye niyetli olmadığımızı gösterebiliriz belki de... İşte bunları düşününce de kararlıyım, oy vermeye gideceğim.

Açarayda özgürlük çiçekleri açar mı?

Çırpınışlarımız, siyaseti tekrar bir imkana dönüştürmek için. Bu yerel seçimlerle yavaş da olsa bir tükenişin başladığını görüyoruz. Yaşadığımız krizin siyasetin açmazına ışık tuttuğu, tutabileceği anlaşılıyor. İstikrar adına feda edilen özgürlüklerimizin, haklarımızın yeniden kazanılması için bu açmazı aşmak gerekiyor.

NUR BETÜL ÇELİK

Nisan ayının ilk günleri hiçbir zaman aynı olamayacak benim için. Geçen yıl, bu günlerde Gazete Duvar'a ilk yazımı yazmaya hazırlanırken annemi kaybettik. İlk yazımı, Simurg'um anneme ithaf etmiştim. Şimdi bir yıl sonra bir yandan 31 Mart Yerel Seçimlerinin yarattığı umut, öte yandan artık asla dolmayacak bir boşluğun hüznü, öyle karmaşık duygular içindeyim işte. Açaray, adına yakışır biçimde neşeli çiçeklerle donatırken yeryüzünün kuzey yarı küresini, benim içimdeki umut çiçekleri açsın mı açmasın mı kararsız... Ama anneme sözüm var; direnmek, umuttan kesilmemek gerek. Temkinli bir umut olmalı bu. Öyle dizginlenmemişinden olmamalı. Gerçekçi, mesafeli bir umuda ihtiyaç var çünkü. Direnmek için, kaybedilenleri tek tek yeniden inşa edebilmek için. Yol uzun, engeller çok.

Son seçimler, iktidar açısından yavaş ilerleyen bir tükeniş sürecinin henüz başında olduğumuzu gösteriyor. 17 yıl herhangi bir siyasal oluşumun iktidarda kalması için çok uzun bir zaman. 2002 yılında doğan çocuklar artık reşit olmanın eşiğinde, üniversite çağında gençler. Onlar büyürken AKPLi iki cumhurbaşkanı, dört başbakan gördüler. Koalisyon bilmezler. Koalisyon görüşmelerinin heyecanını anlayamazlar. Cumhurbaşkanı kurma görevinin kime verileceğine dair arkadaşlarıyla iddiaya girmediler. Hükümet kurulabilmesi için gerekli milletvekili sayısının ne olduğunu ezberlemeleri gerekmedi; seçimlerden birinci olarak çıkan bir siyasal partinin mecliste hükümeti tek başına kuracak çoğunluğa sahip olmadığı durumlarda meclis aritmetiğini takip etmek zorunda kalmadılar. Azınlık hükümeti gibi bir nosyona sahip değiller. Muhalefetin meclis içinde iktidarlara kök söktürebileceğine dair de fikirleri oluşmadı. Meclis'te verilen gensoru önergelerinin hükümetler için doğurabileceği sarsıcı sonuçlara hiç tanık olmadılar. Gensoruyla hükümet düşürülebileceğini havsaları almaz. Soru önergelerinin demokratik işleyiş açısından ne kadar önemli araçlar olduğundan da habersizler. Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay gibi yüksek yargı kurumlarının denetleyici, dengeleyici işlevlerini hiç öğrenmediler, bu işlevlerin önemini hiç kavrayamadılar. İşin kötüsü, onlar büyürken bu kurumların saygınlıkları öylesine zedelendi ki daha eski kuşaklar bile bunların işlevsizliklerini neredeyse kanıksamış görünüyor.

12 Eylül'den itibaren istikrar adına yürütmeyi güçlü kılmak üzere yapılan her anayasal değişiklik, bugün tek adamın şirket mantığıyla yönettiği bir rejime çıkarttı bizi. Etkin, verimli yönetim fikri, demokratik değerlerin feda edilmesiyle sonuçlandı. Yalnız 17 yaşındakiler değil, 12 Eylül'den sonra doğanların pek çoğu, istikrar mitinin işgali altında bir siyasal kültürün içinde yetişti. 12 Eylül öncesine tanık olan, pek çok bedel ödemek zorunda kalmış kuşaklar, onları korumak adına istikrarı savunurken çocuklarına, torunlarına demokrasinin denge-denetleme mekanizmalarının yok edildiği bir siyasal süreci miras bıraktı. Hak bilinci zedelendi; yıllar süren hak mücadelelerinin kazançları teker teker elden gidiyor. Yurttaşın siyasal süreçlere katılımı için seçimler dışında pek az seçenek kaldı. Seçimlerde iktidarın işine yarayan sonuçlar doğurduğu sürece milli iradenin tecellisi olarak anlaşılıyor. Seçilmiş muhalif belediye başkanlarının bazılarının mazbatalarının hâlâ verilmemiş olması, iktidarın aracına dönüşmüş seçim kurullarının iktidardan gelen itirazların neredeyse tamamını kabul edip pek çok il ve ilçede oyların yeniden sayılmasına karar verdikleri halde, örneğin HDP'nin itirazlarının tamamını ret etmeleri bunun açık işaretleri değil mi? Dersim'de "söylenemeyen güvenlik gerekçesiyle" Fatih Mehmet Maçoğlu'na mazbatasını vermemenin anlamı ne ola ki?

Demokrasinin alanı giderek daralıyor. Ne için, istikrar için... Sağ iktidarların dilinde istikrarın adı, kah birlik-beraberlik oldu, kah beka. Devletseverlik, vatanseverlik sanıldı. Devlet araç olmaktan çıktı, amaca dönüştü. Bir siyasal partinin kendini devletle kendini özdeş kılmasına, ana unsurları devlet, istikrar, beka, birlik ve beraberlik olan mitel söylemin baskınlığında seyirci kalındı. Yaygın çıkar ağları bu söylemin ardına ustalıkla gizlendi. Halk kendini devlete feda etti. Siyaset, neredeyse bütünüyle imkansız hale geldi.

Çırpınılarımız, siyaseti tekrar bir imkana dönüştürmek için. Bu yerel seçimlerle yavaş da olsa bir tükenişin başladığını görüyoruz. Yaşadığımız krizin siyasetin açmazına ışık tuttuğu, tutabileceği anlaşılıyor. İstikrar adına feda edilen özgürlüklerimizin, haklarımızın yeniden kazanılması için bu açmazı aşmak gerekiyor. Yerelde elde edilen kazançlar, verilecek özgürlük mücadelesi için bir başlangıç, hepimiz için bir fırsat. Bu fırsatı iyi kullanmak lazım...